

RESULTATS
BARÒMETRE X INNOVACIÓ
Com els models organitzatius impacten en
el procés d'innovació i transformació de
l'atenció a les persones

7 de Juliol del 2024

- 1 ● Presentació del Baròmetre La Unió
- 2 ● Objectius del baròmetre d'innovació
- 3 ● Fitxa tècnica
- 4 ● Perfil dels enquestats
- 5 ● Resultats

Què són?

Els Baròmetres Unió són un instrument que serveix per saber i quantificar l'opinió pública envers un tema determinat, basat en les respostes d'una mostra de la població a determinades qüestions prèviament planificades.

Amb qui?

Les **organitzacions** i els seus **agents** són l'àmplia **base associativa de La Unió** que converteixen aquesta eina en un gran *hub* o *think tank* en relació als temes d'àmbit salut i social.

Per a què serveixen?



Avalar posicionaments



Generar estat d'opinió



Informes i estudis



Benchmarking



A proposta de qui?

Òrgans de govern, consultius, assessors i de participació de La Unió.

Fitxa



Baròmetres Unió

I. Temàtica

1. Objectiu
2. Conceptes i referents bibliogràfics
3. Àmbit promotor
4. Grup d'experts
5. Mostra i període d'estudi
6. Termini
7. Resultats
8. Recomanacions per a les organitzacions
9. Recomanacions sistèmiques
10. I ara què?

Procés



Es treballa una **proposta de recerca** d'acord amb una necessitat.



S'acota la **mostra o public objectiu** que participarà en l'estudi en funció de la temàtica.



La proposta és revisada per un **grup d'experts** que aprova les preguntes a fer i valida el **qüestionari**.



Es tramet als grups d'interès, es fa l'**explotació de la informació** i s'obtenen els **resultats**.



Elaboració dels **informes i documents de conclusions** validades pel **grup d'experts**.



Publicació de les conclusions al **repositori de Baròmetres Unió**.

Conèixer les característiques dels models de gestió i organització del procés d'innovació als centres, així com identificar les prioritats i els principals reptes i dibuixar la visió de futur.

Els objectius són els següents:

- Identificar els aspectes que han d'incorporar les organitzacions per a facilitar el procés de la innovació.
- Identificar les barreres organitzatives i de gestió que dificulten el procés de la innovació.
- Valorar el grau de coneixement i utilització de l'ecosistema d'innovació.
- Conèixer el grau d'ús i la metodologia per a incorporar l'experiència pacient.
- Conèixer el grau d'ús i la metodologia per a incorporar l'avaluació.
- Dibuixar el futur de la innovació en els centres d'atenció a les persones.

Els resultats ens han de permetre:

- Identificar experiències de bones pràctiques.
- Elaborar recomanacions que ajudin les organitzacions.
- Traslladar a les autoritats sanitàries i socials propostes per afavorir la innovació en els centres sanitaris i socials.



Àmbit promotor. Consell Assessor d'innovació de La Unió.



Grup d'experts. El nucli de professionals que constitueix el grup d'experts que supervisa i valida el procés d'elaboració del Baròmetre, està format pels membres del Consell Assessor d'innovació de La Unió.



Univers. 115 de les entitats sanitàries i socials associades a La Unió.

Mostra. 38 de les entitats sanitàries i socials associades a La Unió.



Tècnica d'investigació. Enquesta estructurada online adreçada als membres del plenari d'innovació de La Unió (direccions d'innovació o gerents)



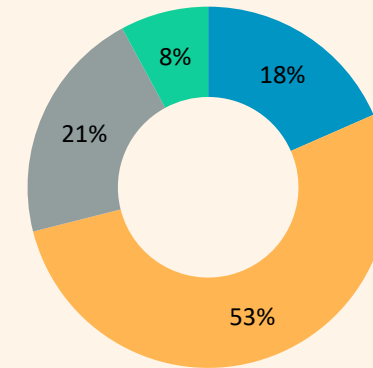
Període. L'enquesta online es va realitzar del 18 d'abril al 10 de maig de 2024.

Respostes

- **Total: 38 respostes**
- **Entitats: 115 entitats**
- **Participació: 33% de les entitats de La Unió (115 en total)**

Perfil de les respostes obtingudes

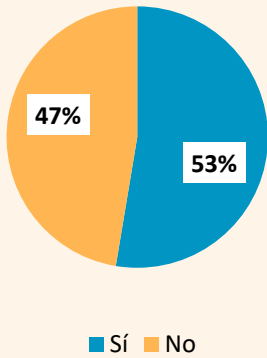
Perfil de la persona que contesta per **lloc de treball**



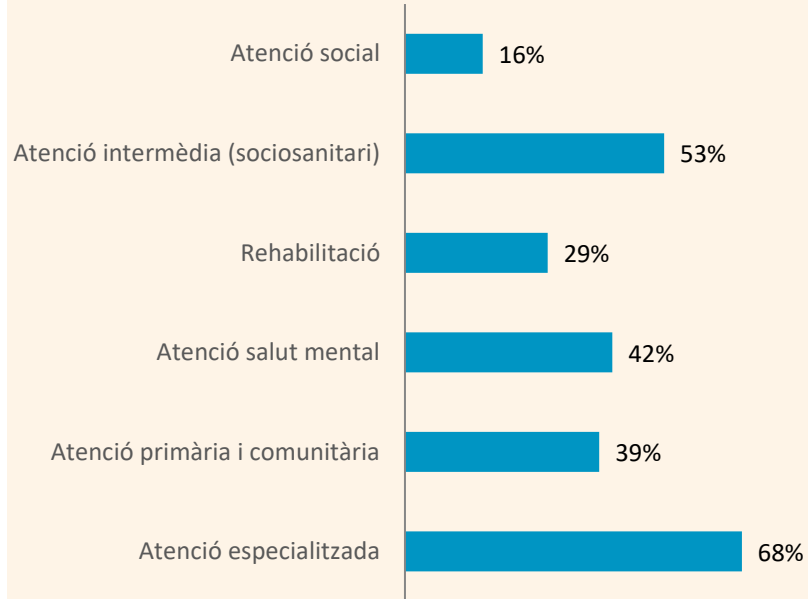
- Gerència
- Càrrec directiu
- Comandament mitjà
- Staff tècnic

- S'ha obtingut un nivell de participació del 33% de les entitats enquestades, en la línia d'altres Baròmetres de La Unió.
- El 74% de les respostes provenen de càrrecs directius o comandaments mitjans.
- Cal fer menció a un 18% de respostes de gerències.

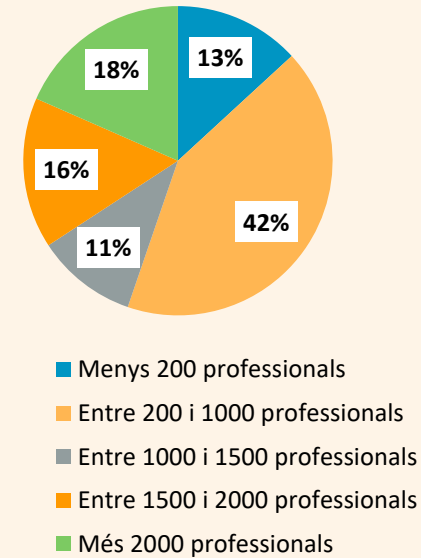
Té concertació amb el Departament de Drets Socials



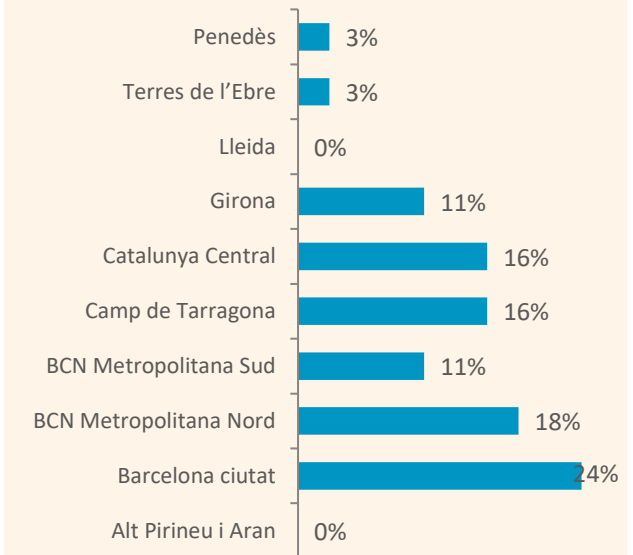
Àmbits assistencials de les entitats



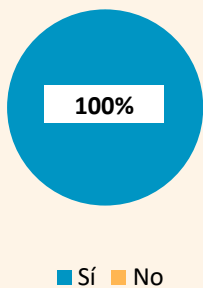
Dimensió de l'entitat



Regió Sanitària on es desenvolupa el gruix de l'activitat assistencial de l'entitat

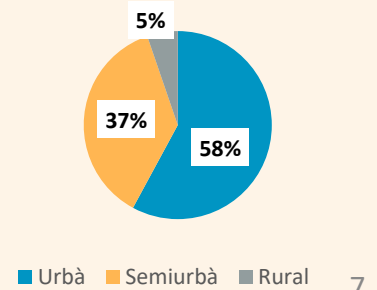


Té concertació amb el Servei Català de la Salut



- El 53% desenvolupen el gruix de l'activitat en les Regions de Barcelona ciutat i zona metropolitana amb una notable representació de zones urbanes. Destaca l'absència de respostes a les Regions Alt Pirineu i Aran i Lleida.
- Representació de tots els àmbits assistencials, amb preponderància de l'atenció especialitzada i intermèdia. S'observa una menor representació en la línia d'atenció social.
- Aproximadament un 70% son entitats que disposen d'entre 200 i 2.000 professionals.
- La totalitat té concert amb CatSalut i un 53% amb el Departament de Drets Socials.

Perfil territorial



5.1

ACTIVITAT

5.2

ORGANITZACIÓ

5.3

GESTIÓ I IMPACTE DE LA INNOVACIÓ

5.4

FINANÇAMENT

5.5

ALIANCES

5.6

CONEIXEMENT DE L'ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ

5.7

RECONeixEMENT

5.8

PALANQUES I BARRERES

5.9

VISIÓ DE FUTUR

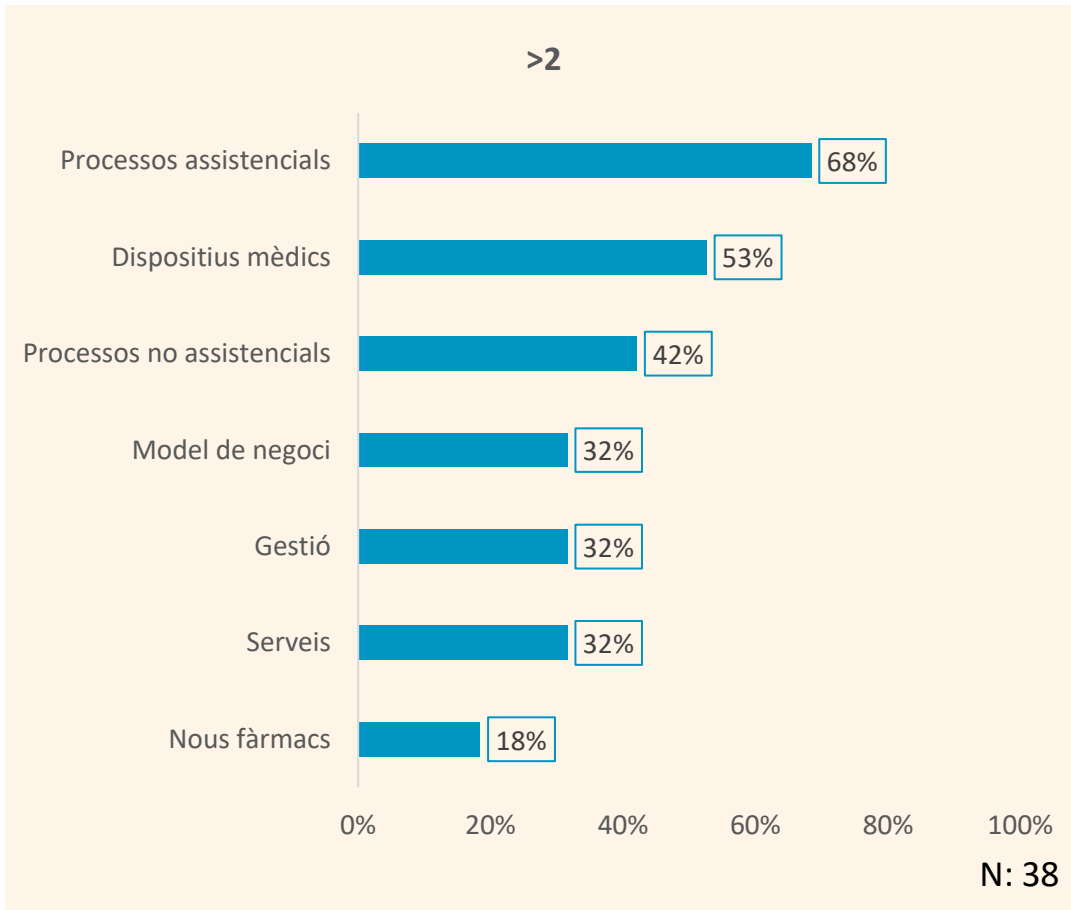
5.10

ALTRES

5.1

ACTIVITAT

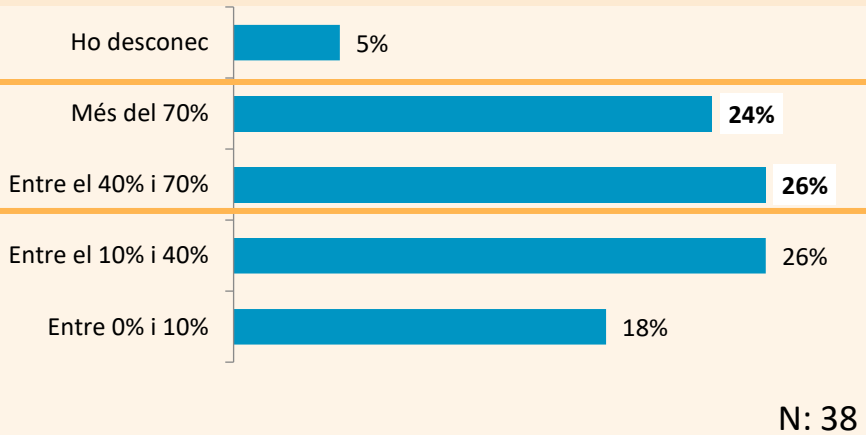
1.1. Orientativament, indica el nombre de projectes d'innovació de la teva entitat finalitzats els darrers 3 anys segons tipologia de projectes (Els projectes que encaixen en més d'una tipologia es comptabilitzen en la principal):



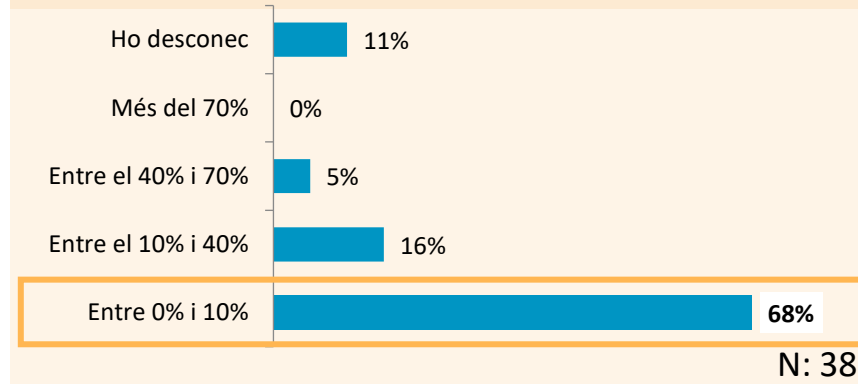
- El 68% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb processos assistencials.
- El 53% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb dispositius mèdics.
- El 42% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb processos no assistencials.
- El 32% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb gestió o amb model de negoci, mentre que un 21% no n'han finalitzat cap de model de negoci.
- El 32% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb serveis, tanmateix el 16% no n'han finalitzat cap.
- El 18% han finalitzat més de 2 projectes relacionats amb fàrmacs i el 50% no n'han finalitzat cap.
- A destacar el nombre de respostes "ho desconec" en les tipologies de nous fàrmacs, model de negoci, gestió i processos no assistencials.

1.2. Orientativament, del total de projectes d'innovació de la teva entitat finalitzats els darrers 3 anys, quin percentatge del total han utilitzat les eines següents:

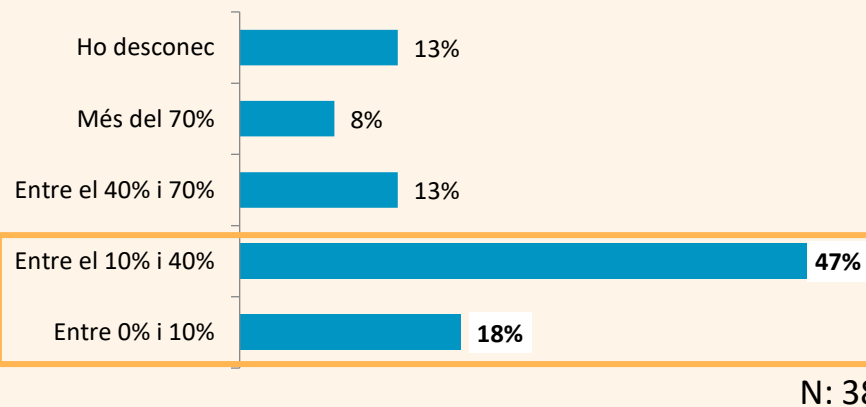
Transformació digital



Intel·ligència artificial, Machine learning, Big Data

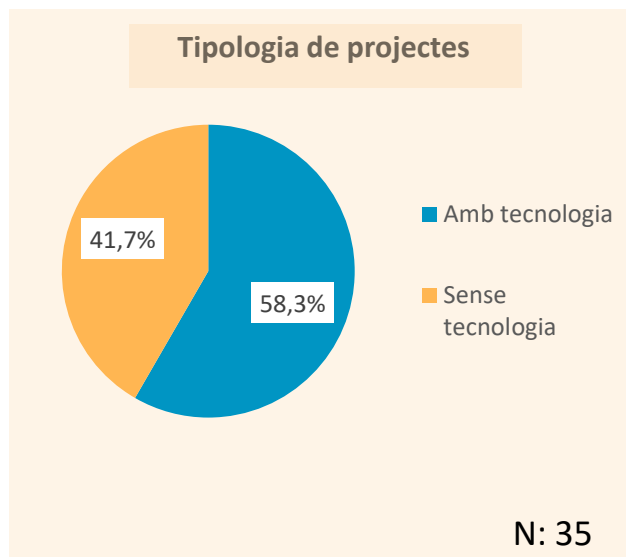
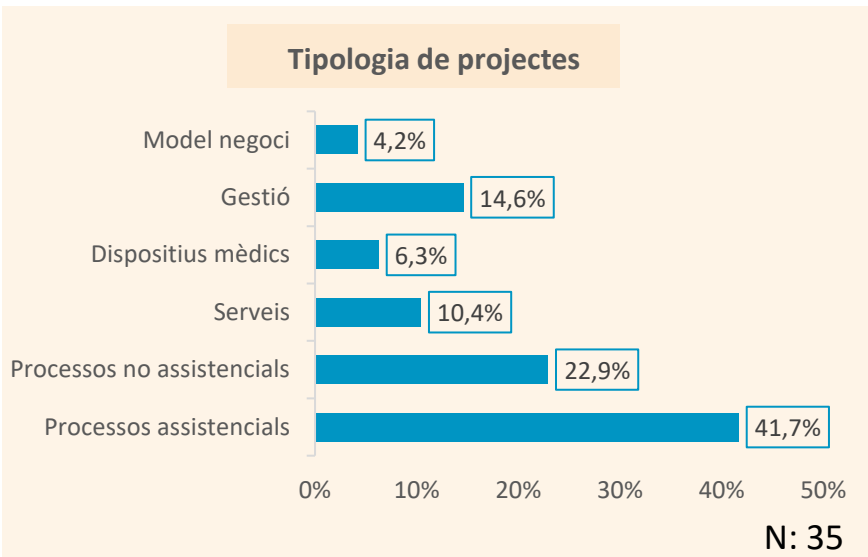


Sense ús de tecnologia

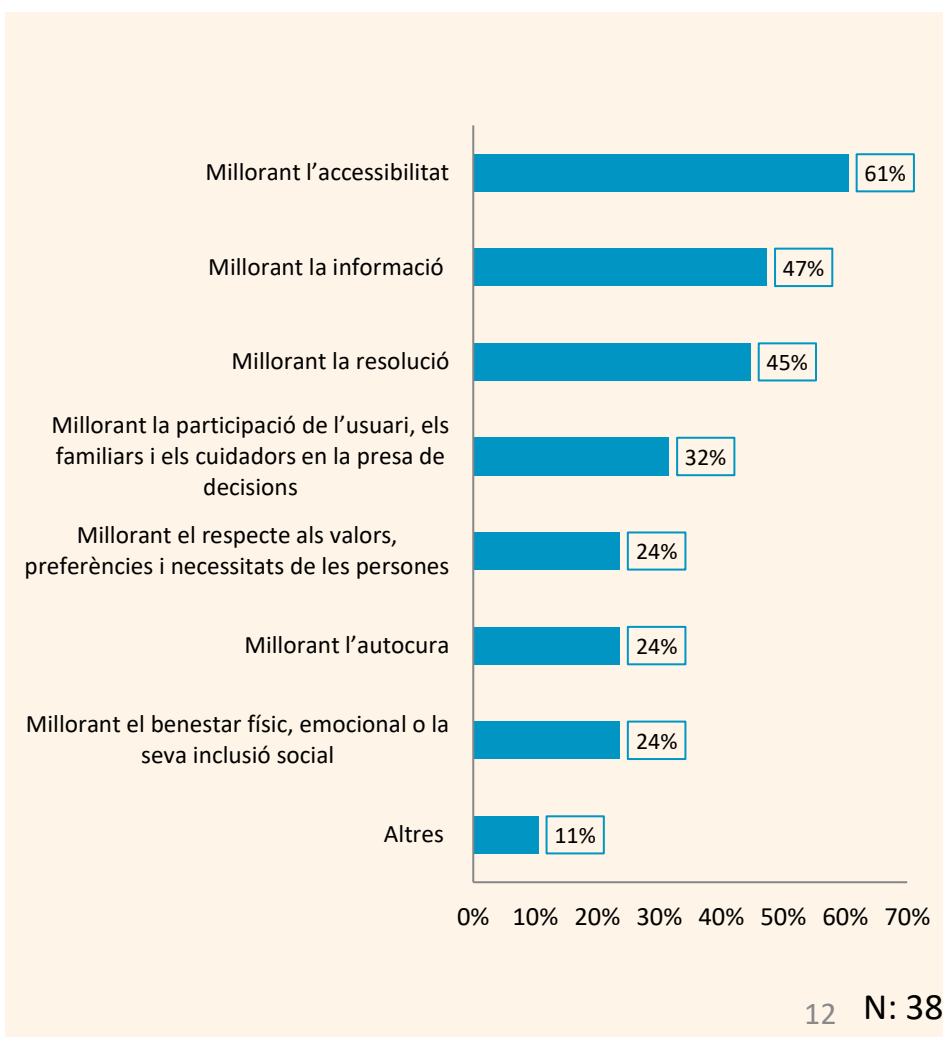


- La meitat utilitzen eines de transformació digital en més del 40% dels seus projectes.
- El 65% han finalitzat menys del 40% dels seus projectes sense ús de tecnologia.
- El 70 % utilitza la intel·ligència artificial, Machine learning, big data o altres només en 1 de cada 10 dels seus projectes.

1.3. Anomena un projecte d'innovació de la teva entitat de qualsevol tipologia (darrers tres anys) que hagi transformat l'atenció a les persones:

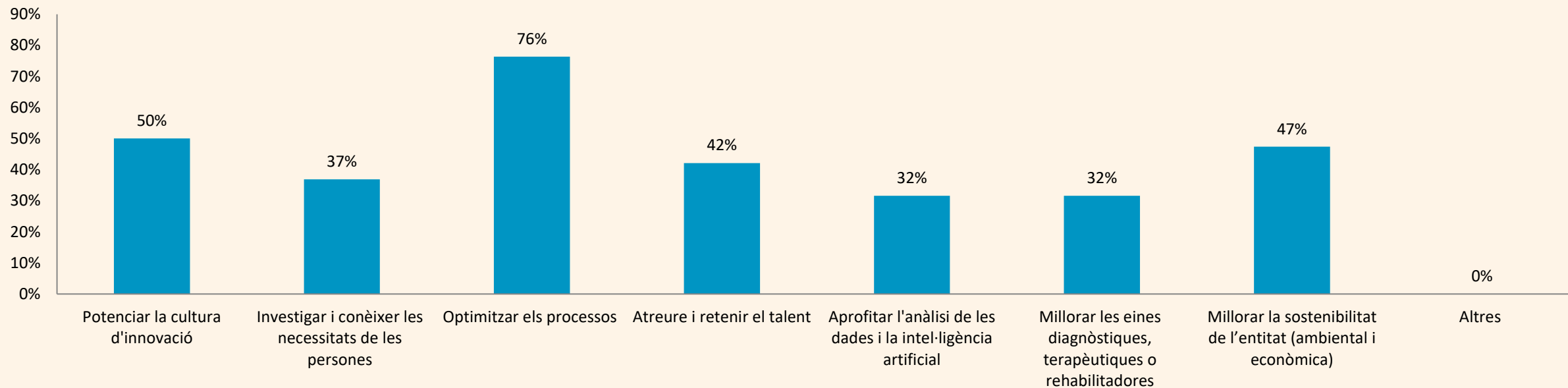


1.4. Aquest projecte, com ha contribuït en la millora de l'atenció a les persones?



- 35 entitats presenten un total de 48 projectes d'innovació.
- La majoria són de processos assistencials o no assistencials, seguits de projectes de serveis i dispositius mèdics. Destaca, respecte a la classificació inicial, un menor percentatge de dispositius mèdics i l'absència de projectes relacionats amb fàrmacs.
- El 58% dels projectes utilitzen tecnologia.
- Els resultats d'aquests projectes principalment han millorat l'accessibilitat, la resolució, la informació i la participació de l'usuari i entorn en la presa de decisions.

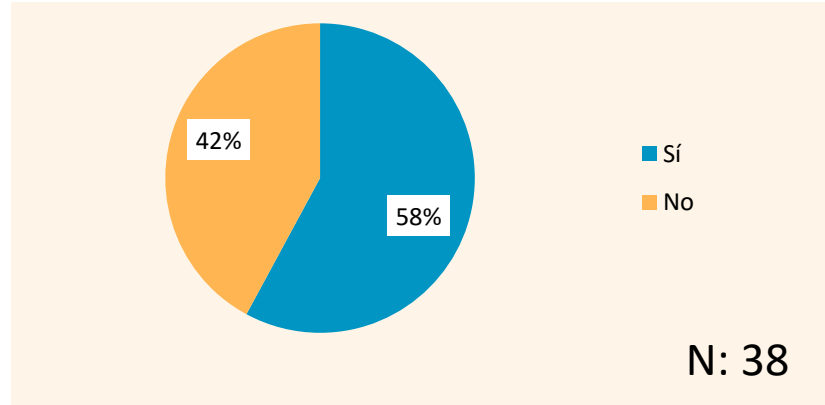
1.5. Quines són les prioritats de la innovació a la teva entitat: seleccionar 3



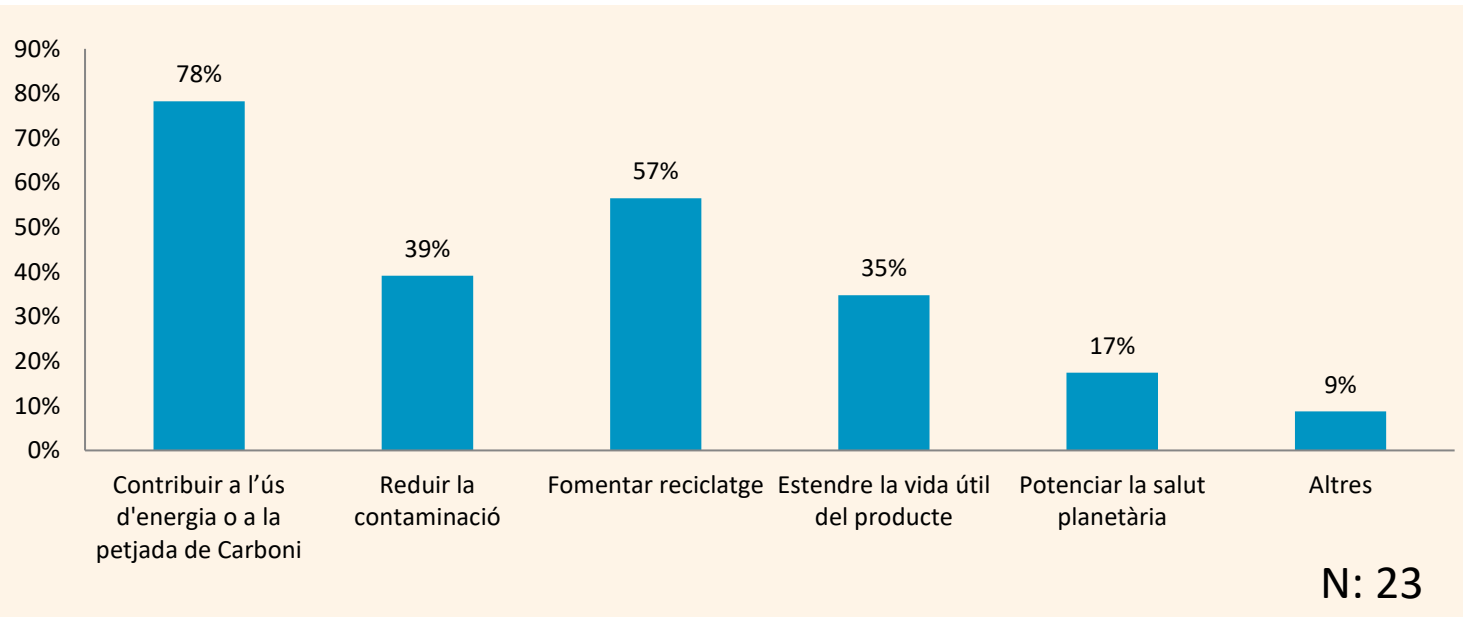
N: 38

La innovació en els centres sanitaris i socials persegueix principalment l'optimització dels processos, l'impuls de la cultura d'innovació, la millora de la sostenibilitat (econòmica i ambiental) i l'atracció i retenció del talent.

1.6. Als darrers 3 anys heu finalitzat algun projecte orientat a la innovació orientada a la sostenibilitat ambiental?



1.7. Si la resposta anterior és afirmativa, els vostres projectes d'innovació sostenible busquen:

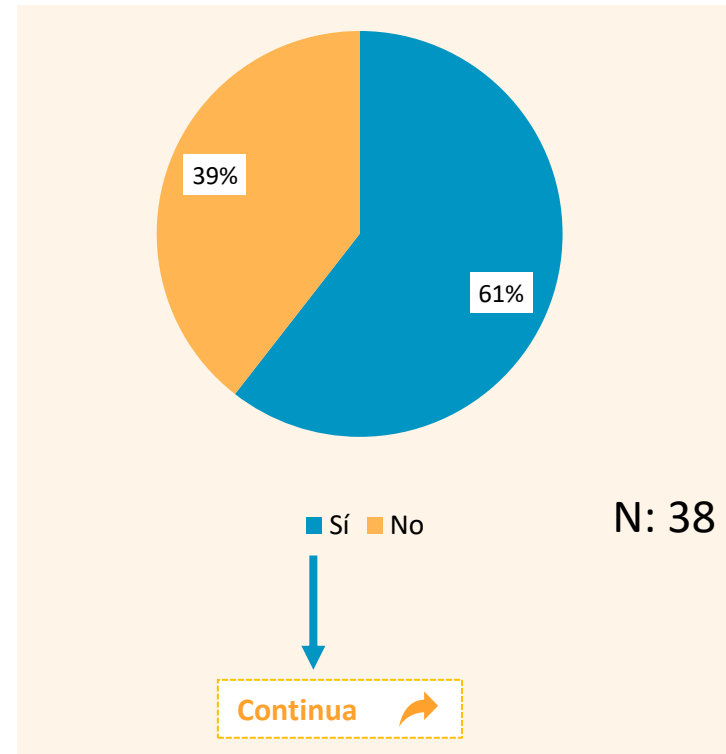


- El 58% de les entitats han finalitzat en els darrers 3 anys algun projecte orientat a la sostenibilitat ambiental.
- Aquests projectes buscaven principalment contribuir a l'ús d'energia o a la petjada de carboni, fomentar el reciclatge i reduir la contaminació.

5.2

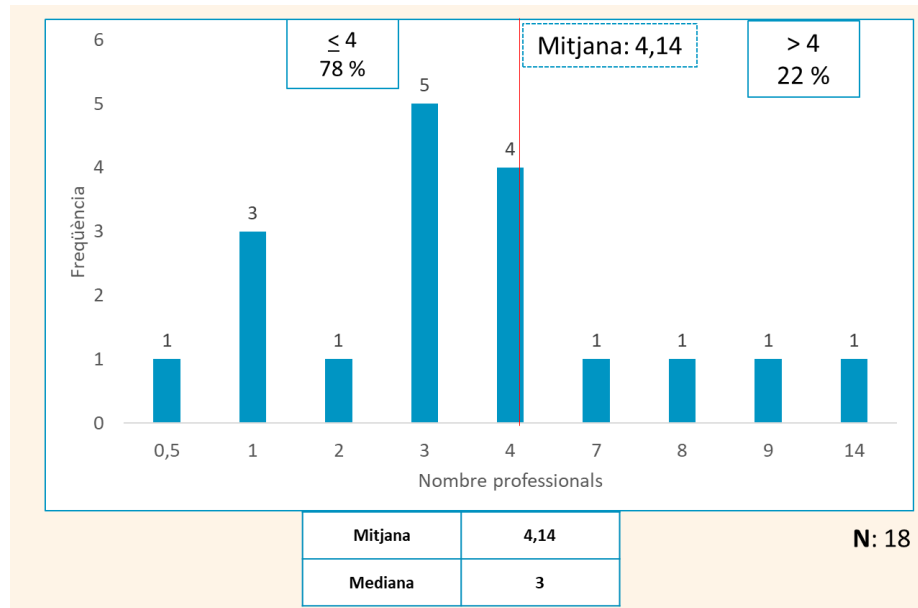
ORGANITZACIÓ

2.1. La teva entitat disposa d'un equip d'innovació específic?



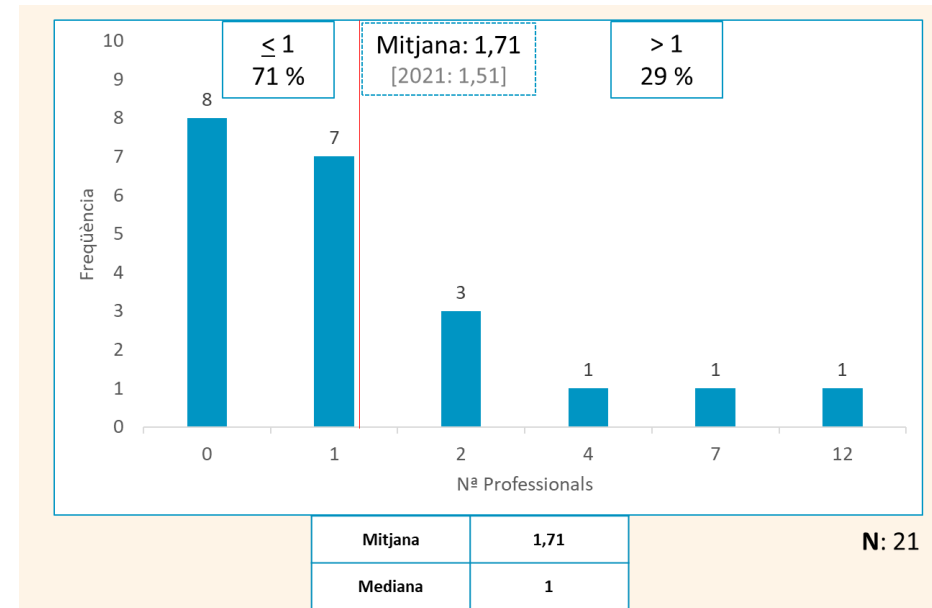
- El 61% de les entitats disposen d'un equip d'innovació específic.
- Cal indicar que al baròmetre del 2021 es va recollir que la meitat de les entitats disposaven de Comissió d'innovació. Aquesta dada confirma la tendència a consolidar estructures d'innovació als centres.

2.2. Si la resposta anterior és afirmativa, indiqueu el nombre de professionals que conformen l'equip d'innovació:



- En el 50% dels casos l'equip d'innovació compta amb un total de 3 o 4 professionals i un 78% té 4 o menys.
- La mitjana és de 4,14, però no és representativa del conjunt de dades, sent la **mediana** el valor típic de referència, que és de 3 professionals que conformen l'equip d'innovació.

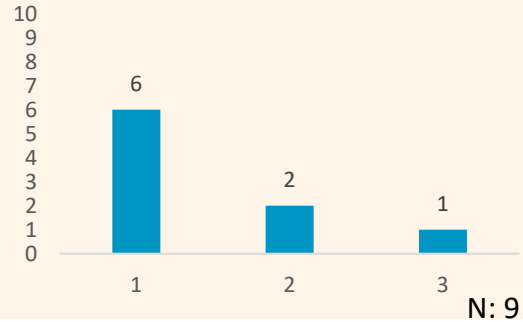
2.3. Si la resposta anterior és afirmativa, indiqueu el nombre de professionals amb dedicació exclusiva:



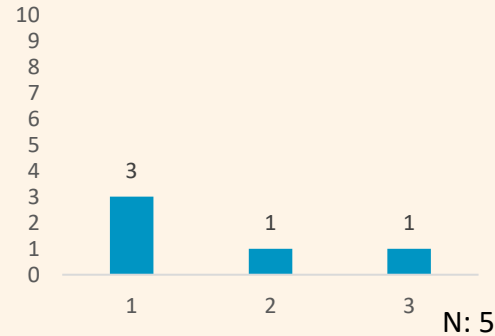
- 4 de cada 10 entitats no disposen de cap professional amb dedicació exclusiva i el 33% disposen d' 1 professional.
- La mitjana és de 1,71, superior a la mitjana del 2021 (de 1,51). No obstant, aquesta no és representativa del conjunt de dades, sent la **mediana** el valor típic de referència, que és d' 1 professional amb dedicació exclusiva.

2.3. Indiqueu el nombre de professionals dels següents perfils que teniu al vostre equip d'innovació:

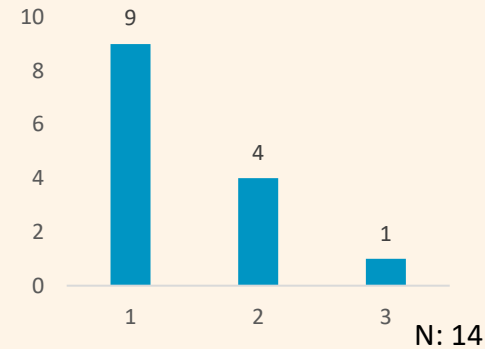
Enginyeria de dades



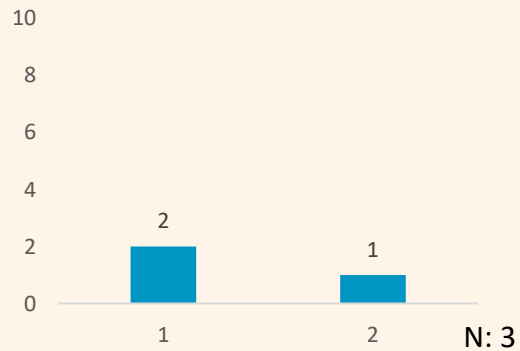
Enginyeria biomèdica



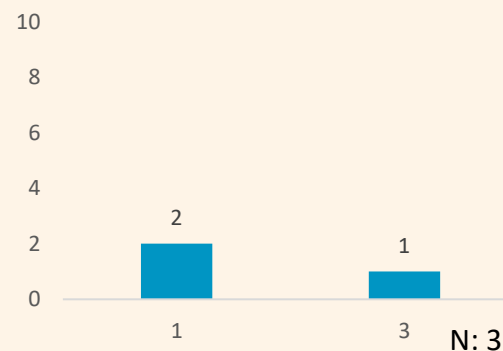
Infermeria



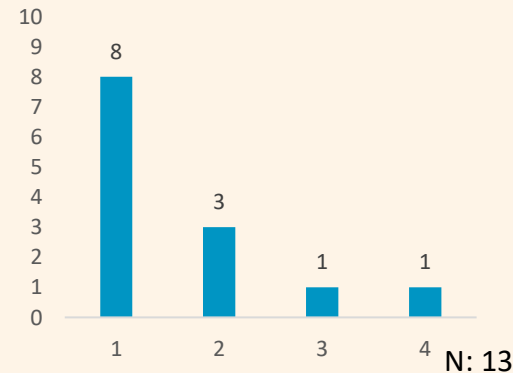
Farmàcia



Biologia

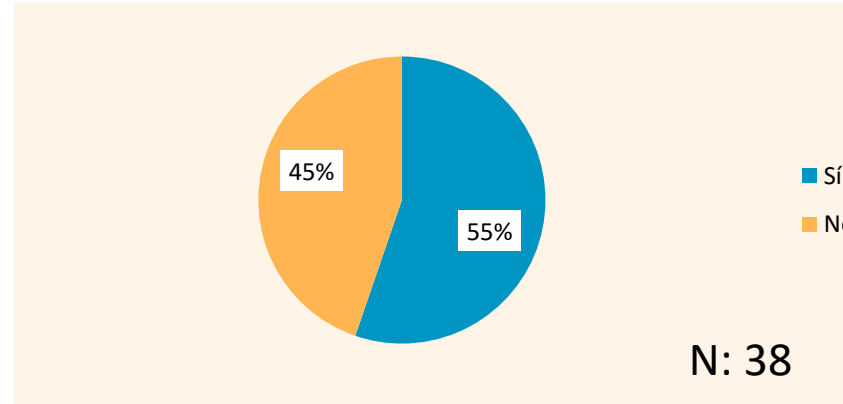


Medicina

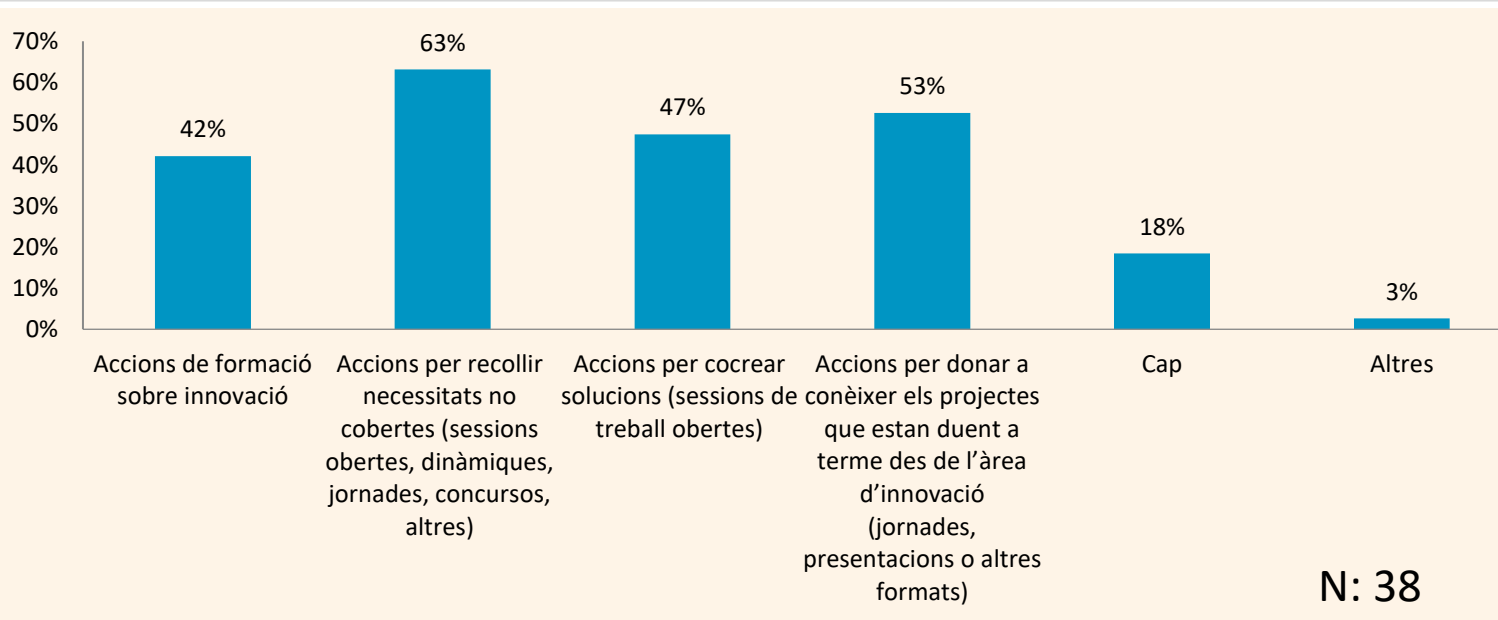


- 37% té ≥ 1 professionals d'infermeria.
- 34% té ≥ 1 professionals de medicina.
- 24% té ≥ 1 professionals amb perfil d'enginyeria de dades.
- 13% té ≥ 1 professionals amb perfil d'enginyeria biomèdica.
- 7% té ≥ 1 professionals de farmàcia.
- 7% té ≥ 1 professionals de biologia.
- Cap entitat té perfil d'enginyeria d'intel·ligència artificial.

2.4. El referent de l'equip d'innovació forma part del Consell de Direcció de la vostra entitat?



2.5. Indiqueu si la vostra entitat utilitza els següents espais de transferència de la cultura d'innovació cap a la globalitat de l'organització:

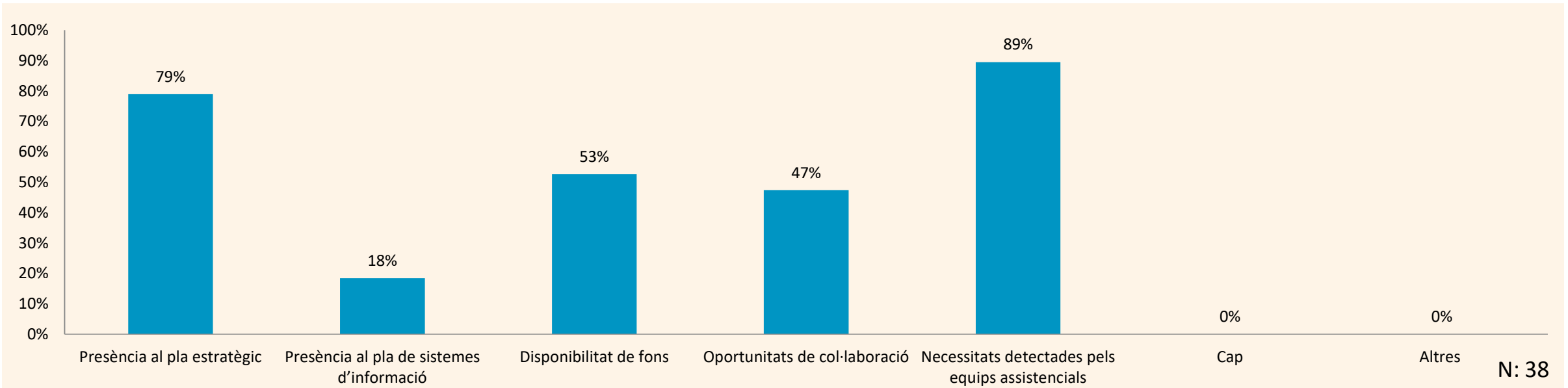


- El 55% dels referents de l'equip d'innovació formen part del Consell de Direcció (38% al baròmetre 2021).
- El 42% fan accions de formació (un 8% menys que al baròmetre del 2021). Això pot indicar la tendència a incorporar altres modalitats per impulsar la cultura d'innovació.
- El 82% utilitzen espais de transferència de la cultura d'innovació destacant, a part de la formació, les accions per recollir necessitats no cobertes, per donar a conèixer els projectes en curs i per co-crear solucions, per aquest ordre.
- Un 18% declaren que no fan accions per fomentar la cultura d'innovació.

5.3

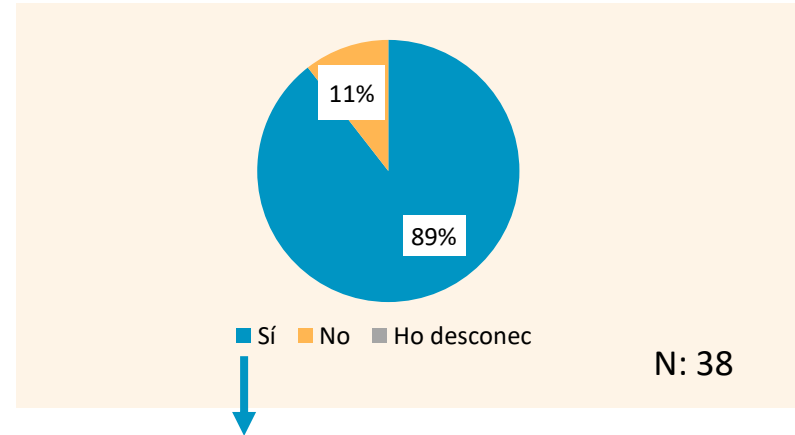
**GESTIÓ I IMPACTE DE LA
INNOVACIÓ**

3.1. Quins aspectes són més importants a la teva entitat per prioritzar els projectes d'innovació? Selecciona els 3 que considereu més importants

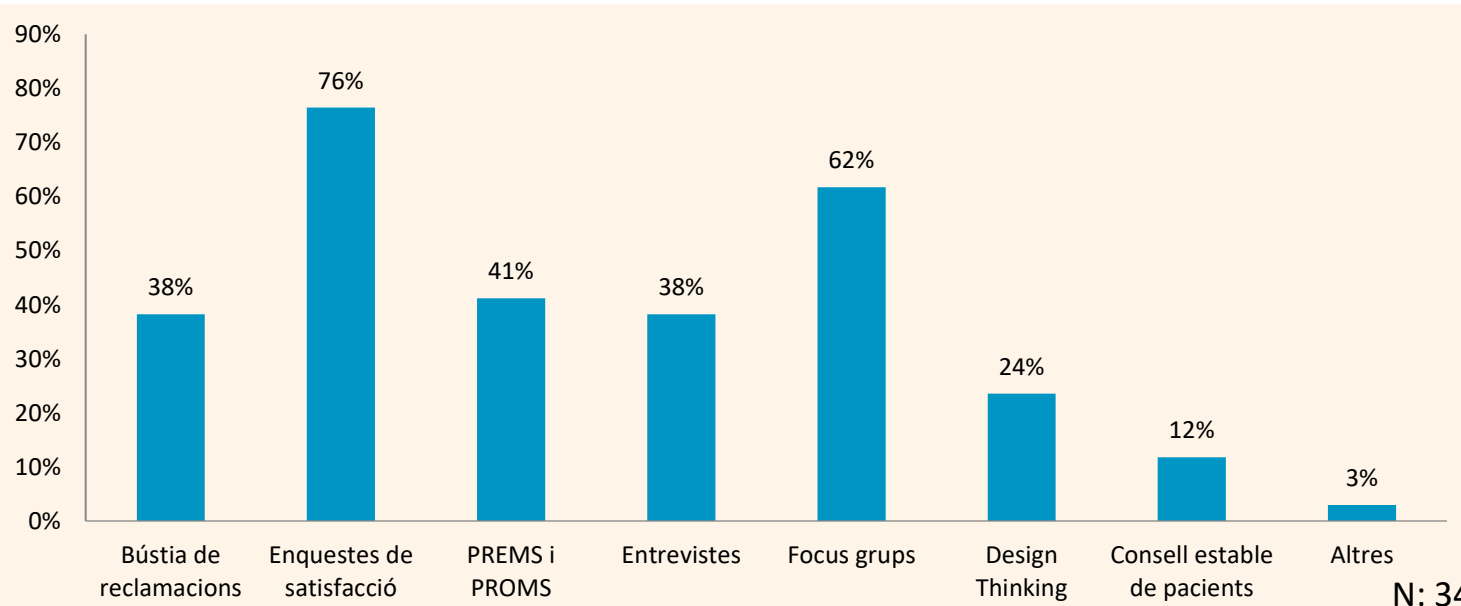


- Els aspectes més importants per prioritzar els projectes són les necessitats detectades pels equips assistencials, la presència al Pla estratègic i la disponibilitat de fons, en aquest ordre.
- També s'assenyalen altres aspectes per prioritzar els projectes, com són: la visualització del suport de la gerència als projectes d'innovació i la incorporació de la figura responsable de l'estratègia de la innovació a staff de la gerència i al Comitè de Direcció.

3.2. Incorporeu la perspectiva del pacient i/o de la persona atesa en processos d'innovació a la vostra entitat?

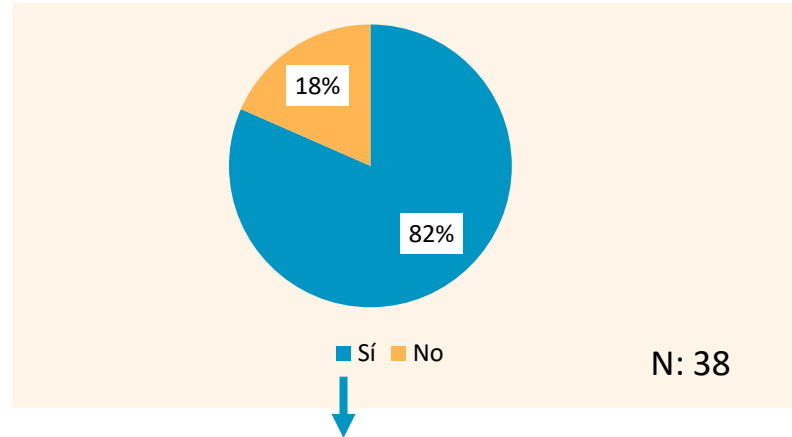


3.3. Si la resposta anterior és afirmativa, quines de les següents metodologies utilitzeu per incorporar la perspectiva del pacient o de la persona atesa?

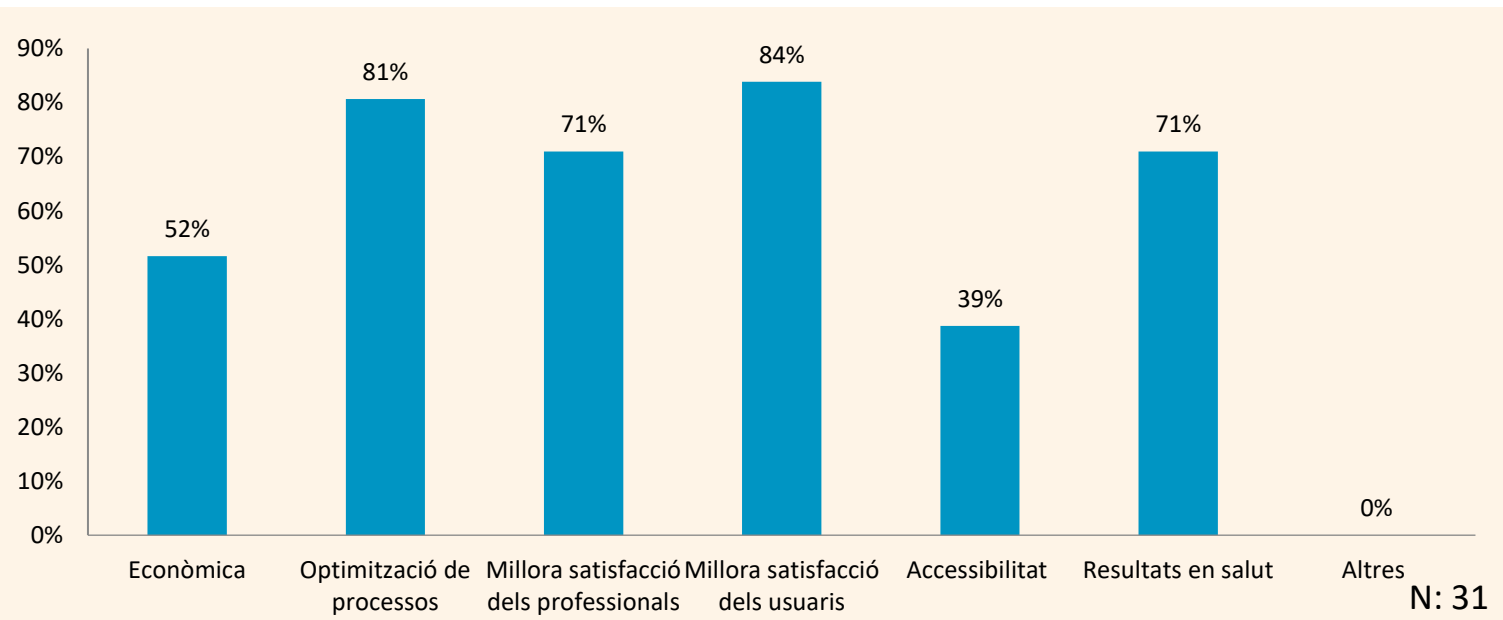


- Gairebé el 90% de les entitats incorporen la perspectiva del pacient i/o de la persona atesa en els processos d'innovació, el que suposa un increment de 16 punts respecte al baròmetre d'innovació del 2021.
- Les enquestes de satisfacció, els focus grups i els PREMS i PROMS, en aquest ordre, són les metodologies més utilitzades.

3.4. Feu seguiment i avaluació dels projectes innovadors a la vostra entitat?



3.5. Si la resposta anterior és afirmativa, quines dimensions avalueu?

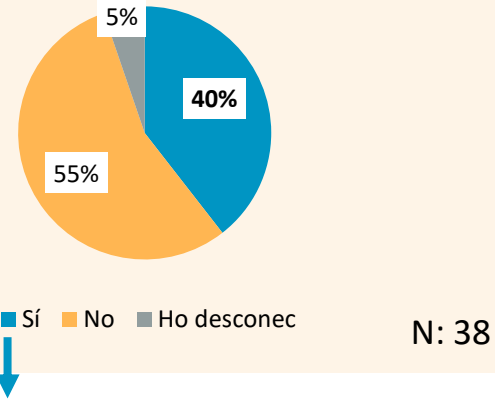


- El 82% de les entitats afirmen fer seguiment i avaluació dels projectes innovadors, 9 punts per sobre de la dada recollida al baròmetre d'innovació del 2021.
- Els projectes estan centrats majoritàriament en la millora de la satisfacció dels usuaris, l'optimització de processos, resultats en salut i millora de la satisfacció dels professionals.

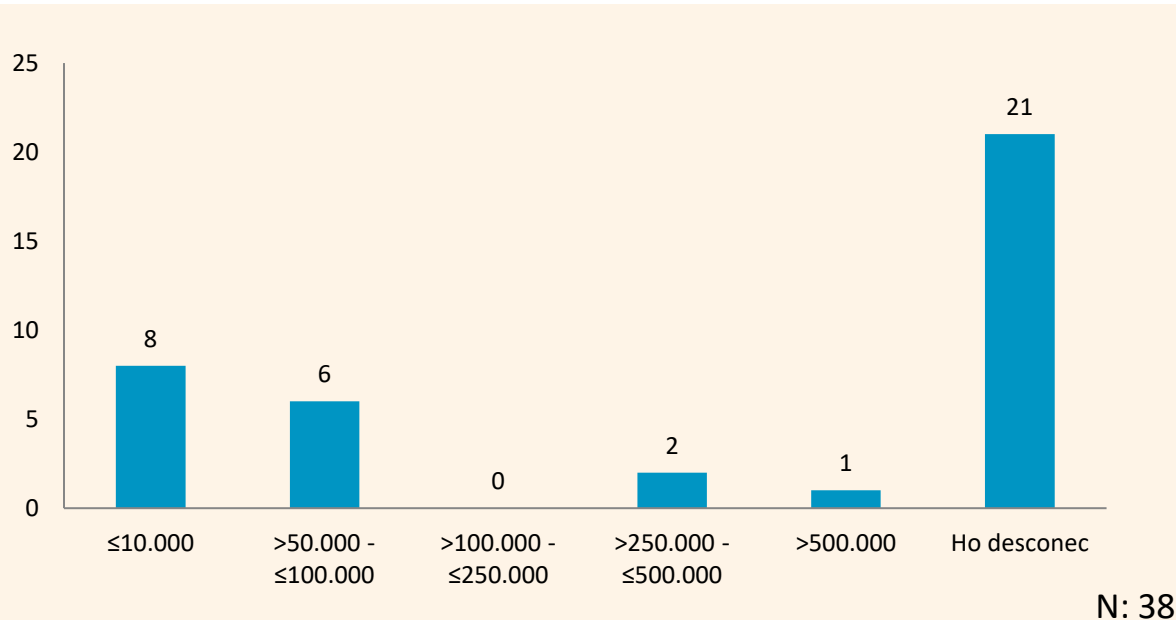
5.4

FINANÇAMENT

4.1. La teva entitat disposa de finançament específic per a l'àrea d'innovació?

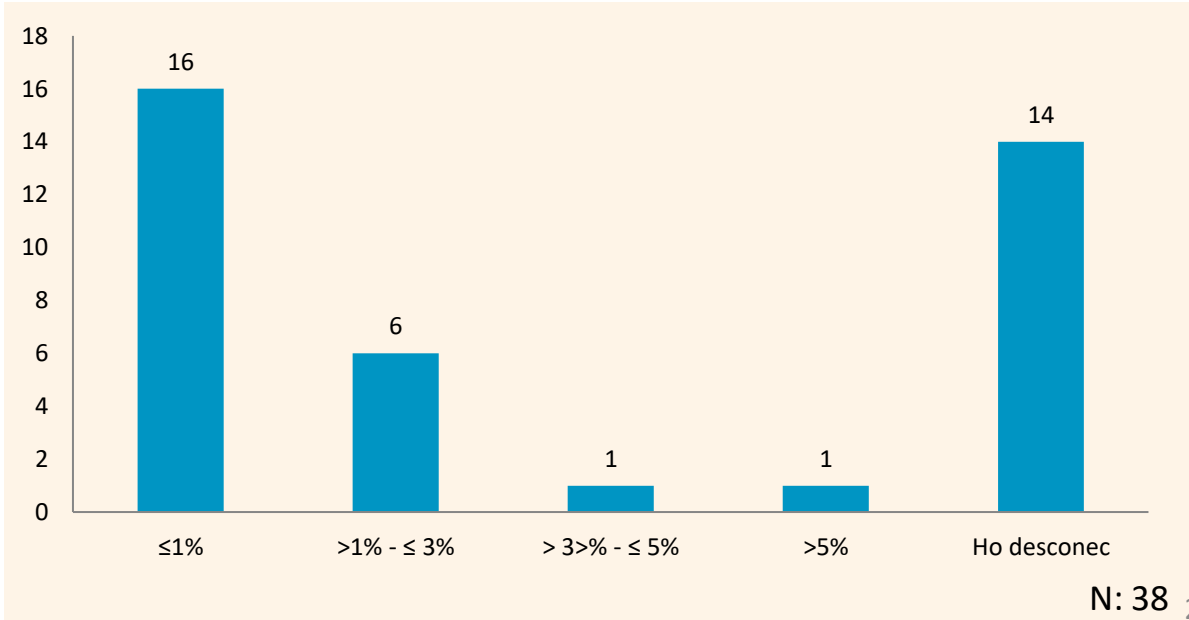


4.2. Si la resposta anterior ha estat afirmativa, orientativament, quin és el finançament específic vinculat a l'execució de projectes d'innovació?

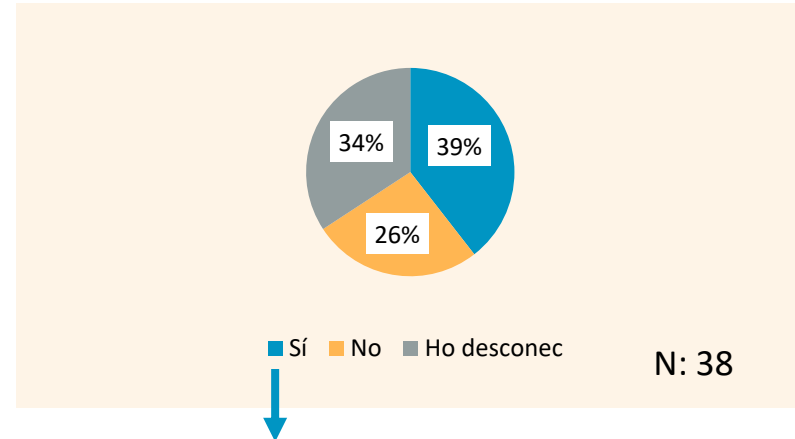


- El 40% disposa de finançament específic per a l'àrea d'innovació.
- El 37% indica que el finançament per a l'àrea d'innovació és inferior a 100.000 euros i un 55% ho desconeix.
- El 58% assenyala que el finançament per a innovació és inferior al 3% del pressupost global de l'entitat i un 37% ho desconeix.
- Destaca l'elevat nombre de respostes que indiquen "ho desconec".

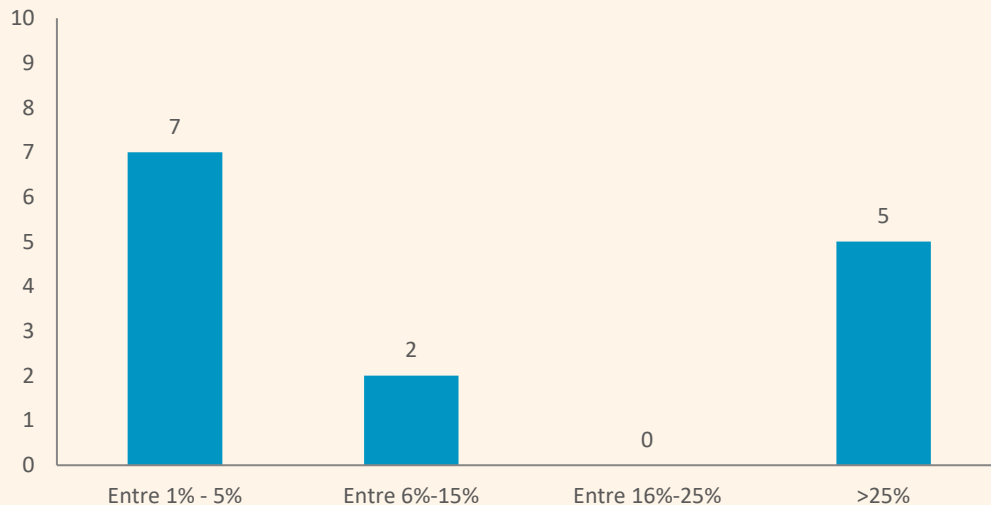
4.3. Orientativament, el finançament específic vinculat a l'execució de projectes d'innovació, quin pes té al pressupost global de la teva entitat?



4.4. Ha augmentat el finançament específic a l'execució de projectes d'innovació en el darrer any?



4.5. En cas afirmatiu, orientativament, quant ha augmentat el finançament específic per a l'execució de projectes d'innovació en el darrer any?

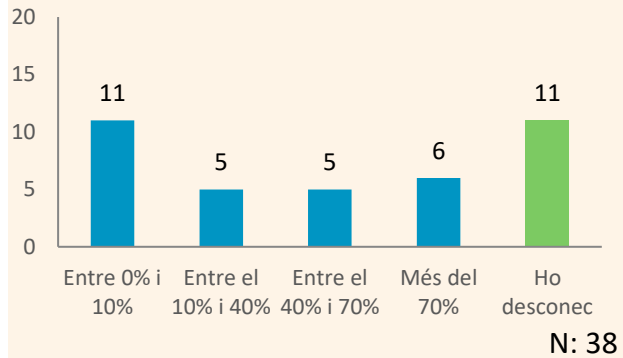


N: 14

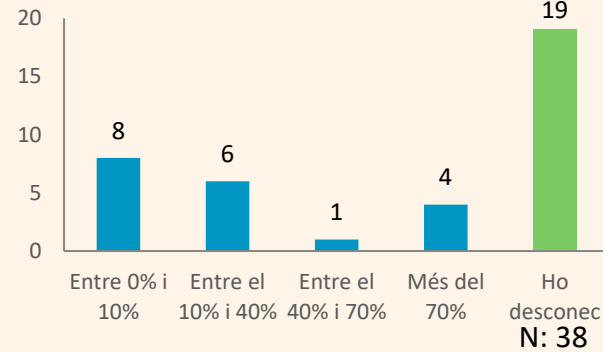
- Aproximadament el 40% de les entitats confirmen que el finançament específic per a l'àrea d'innovació de la seva entitat ha augmentat en el darrer any.
- Destaca l'elevat nombre de respostes (34%) que indiquen "ho desconec".
- Un 50% indica que el creixement del finançament específic el darrer any ha estat d'entre l'1 i el 5% i un 35% assenjala un creixement superior al 25%.

4.6. Orientativament, quina és la distribució de les fonts de finançament de l'àrea d'innovació de la teva entitat?

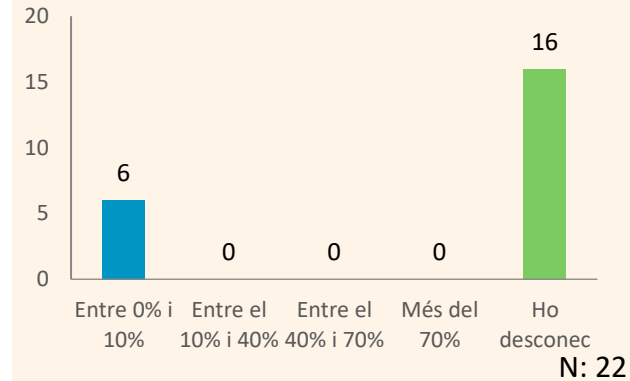
Fonts pròpies



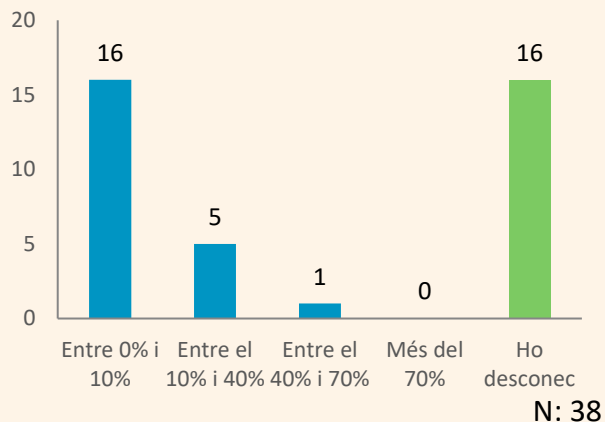
Fonts públiques locals, estatals o autonòmiques



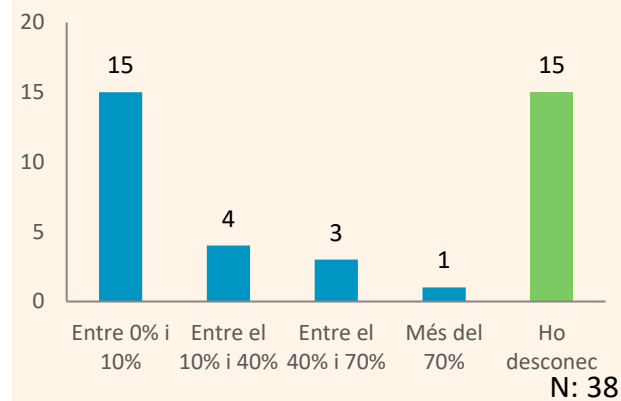
Altres



Fonts externes privades



Fonts europees

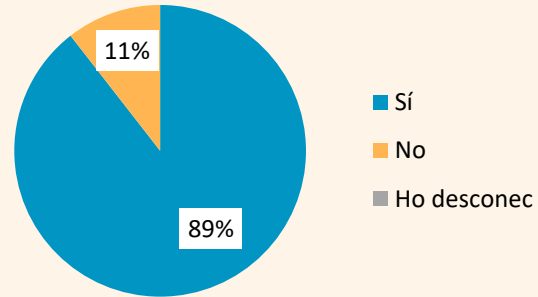


- A destacar el nombre de respostes "ho desconec".

5.5

ALIANCES

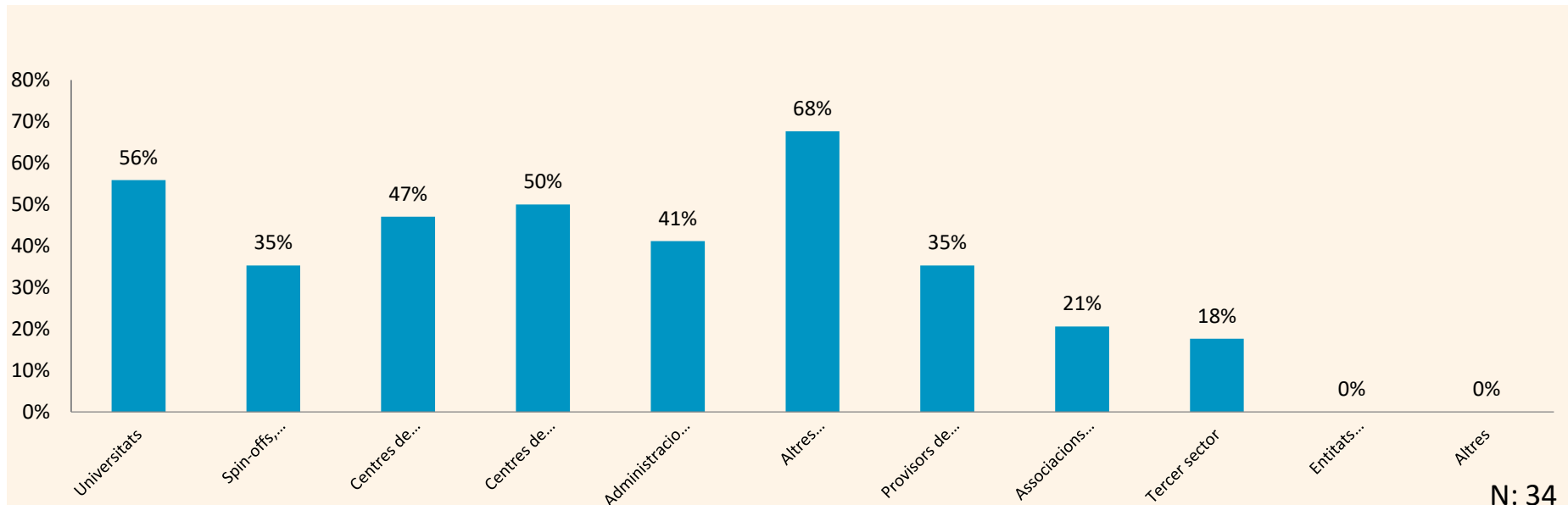
5.1. Formeu part d'algun clúster, xarxa o ecosistema d'innovació?



N: 38

- Gairebé el 90% formen part d'algun clúster, xarxa o ecosistema.
- Els elements més assenyalats com a part dels ecosistemes són, en aquest ordre, altres provisors de salut o serveis socials, Universitats, centres de referència en recerca i investigació i administracions públiques.
- Destaca que només un 21% inclouen associacions de pacients o persones usuàries.

5.2. En el cas de què hagi respost afirmativament, quins dels següents elements inclou el clúster/xarxa/ecosistema del qual en formeu part?



N: 34

5.3. Com articuleu les col·laboracions amb empreses o start-ups?

Les fórmules contemplen acords de col·laboració o contractes basats en la Llei de Contractes del sector públic.

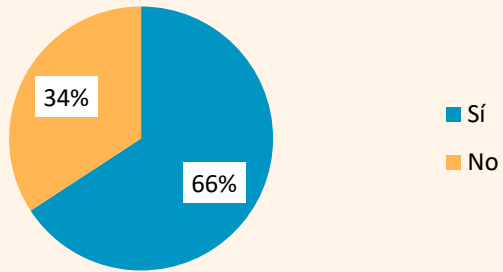
5.6 Coneixement de l'ecosistema d'innovació

5.6

**CONEIXEMENT DE
L'ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ**

5.6 Coneixement de l'ecosistema d'innovació

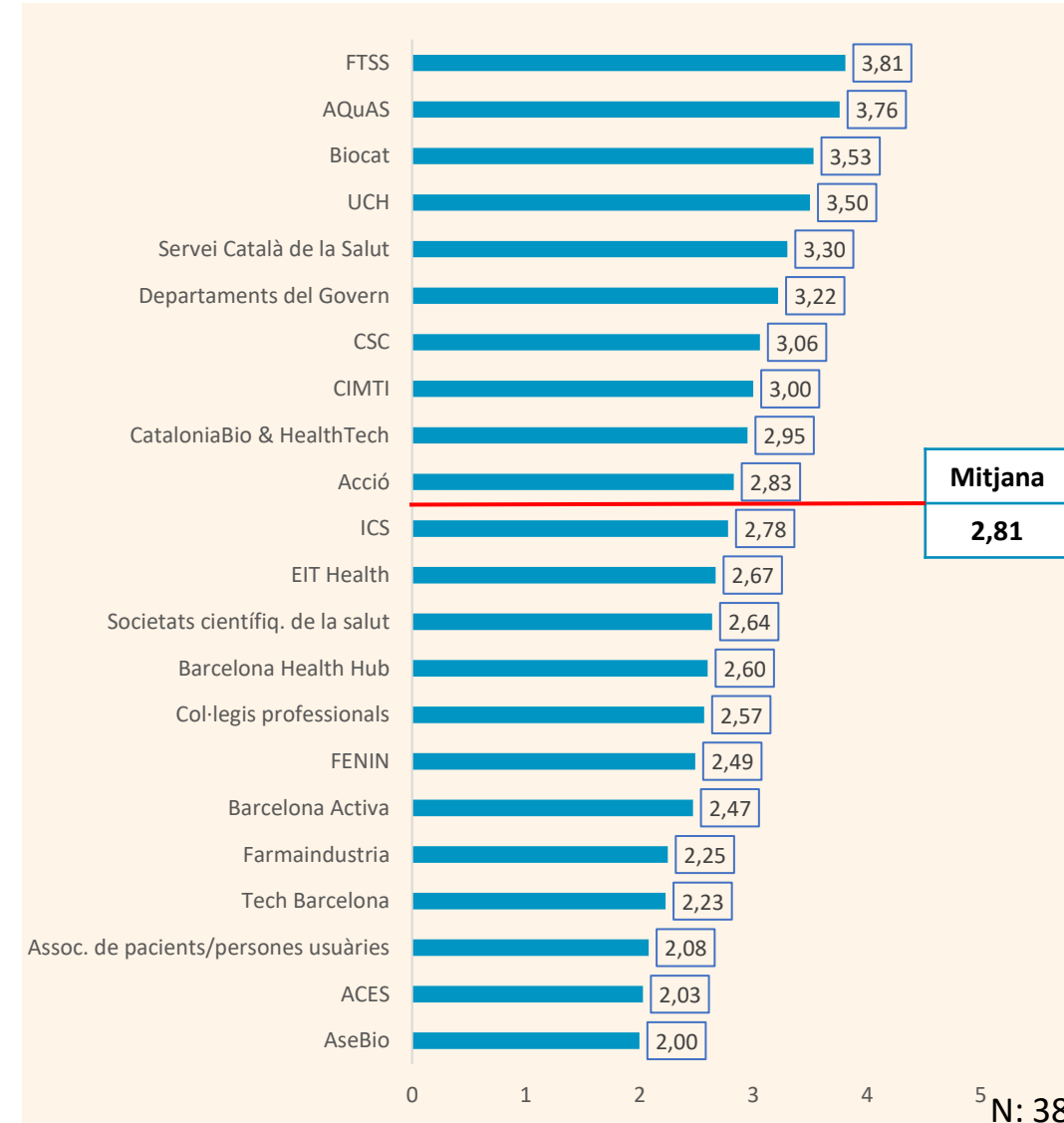
6.1. Coneixes el Pla Operatiu d'accés a la innovació del Sistema de Salut de Catalunya?



N: 38

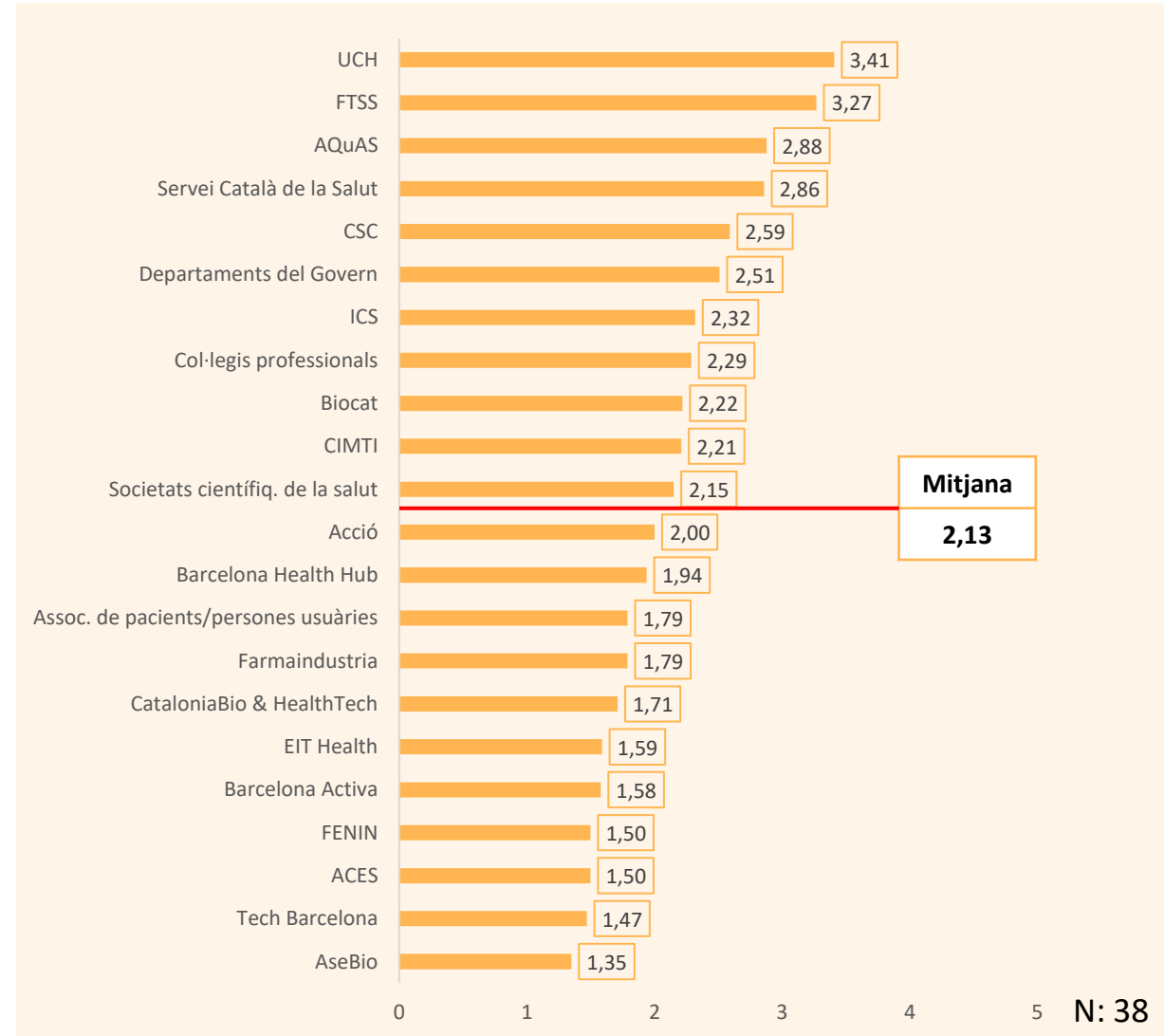
6.2. Puntua el grau de coneixement que tens del paper que desenvolupen les següents organitzacions dins de l'ecosistema d'innovació de salut, considerant que 1 és la puntuació més baixa i 5 la més alta. [A on, 1- Gens; 2- Poc; 3- Una mica; 4- Bastant; 5- Molt]

- Aproximadament el 35% dels enquestats no coneixen el Pla Operatiu d'accés a la innovació del Sistema de Salut de Catalunya.
- 4 de cada 10 entitats de l'ecosistema d'innovació són valorades com una mica conegudes per les entitats sanitàries i socials en relació al paper que desenvolupen a l'ecosistema.
- 6 de cada 10 entitats de l'ecosistema d'innovació són valorades com a poc conegudes per les entitats sanitàries i socials respecte al paper que desenvolupen a l'ecosistema.



6.3. Puntua el grau de relació i interacció que té l'àrea d'innovació de la teva entitat amb les següents organitzacions, considerant que 1 és la puntuació més baixa i 5 la més alta. [A on, 1- Gens; 2- Poc; 3- Una mica; 4- Bastant; 5- Molt]

- 1 de cada 10 entitats de l'ecosistema es valorada com que té una mica d'interacció amb les entitats sanitàries i socials.
- 9 de cada 10 entitats de l'ecosistema d'innovació són valorades com que tenen poca interacció o gens amb les entitats sanitàries i socials.

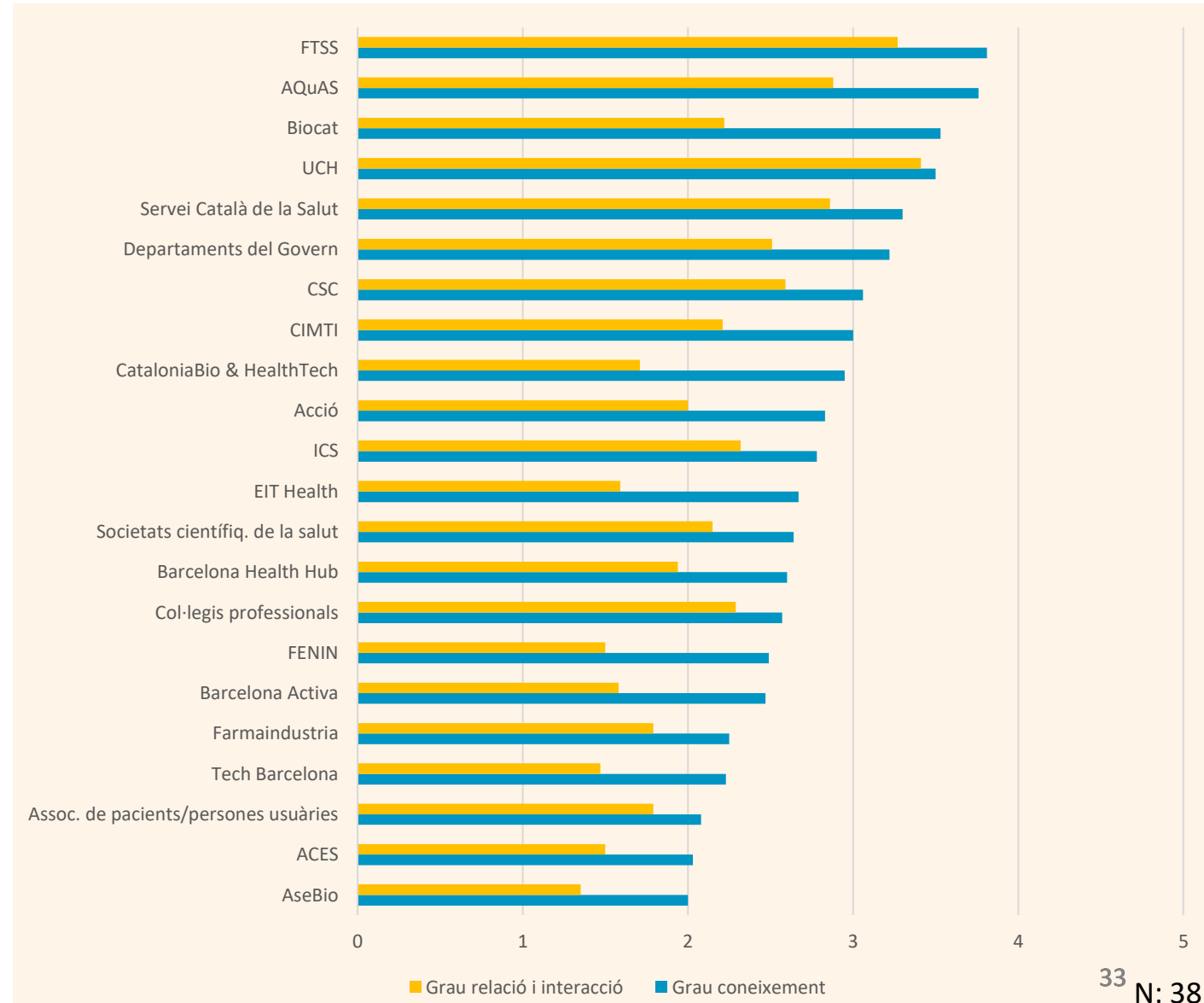


5.6 Coneixement de l'ecosistema d'innovació

- **Grau de relació i interacció que té l'àrea d'innovació de la teva entitat amb les següents organitzacions.**
- **Grau de coneixement que tens del paper que desenvolupen les següents organitzacions dins l'ecosistema d'innovació de salut.**

A on: 1- Gens; 2- Poc; 3- Una mica; 4- Bastant; 5- Molt

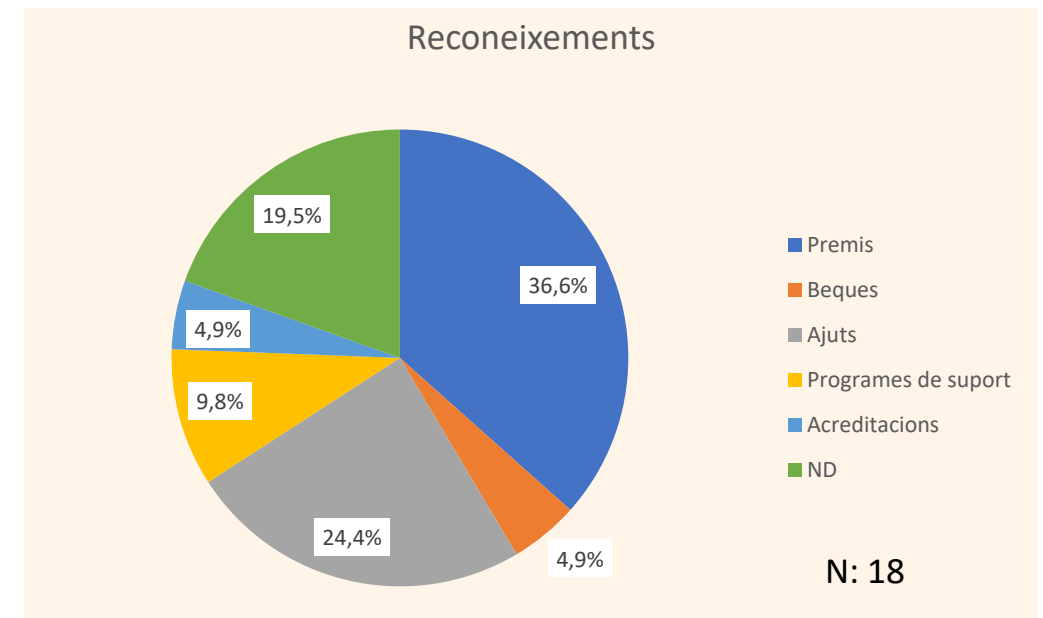
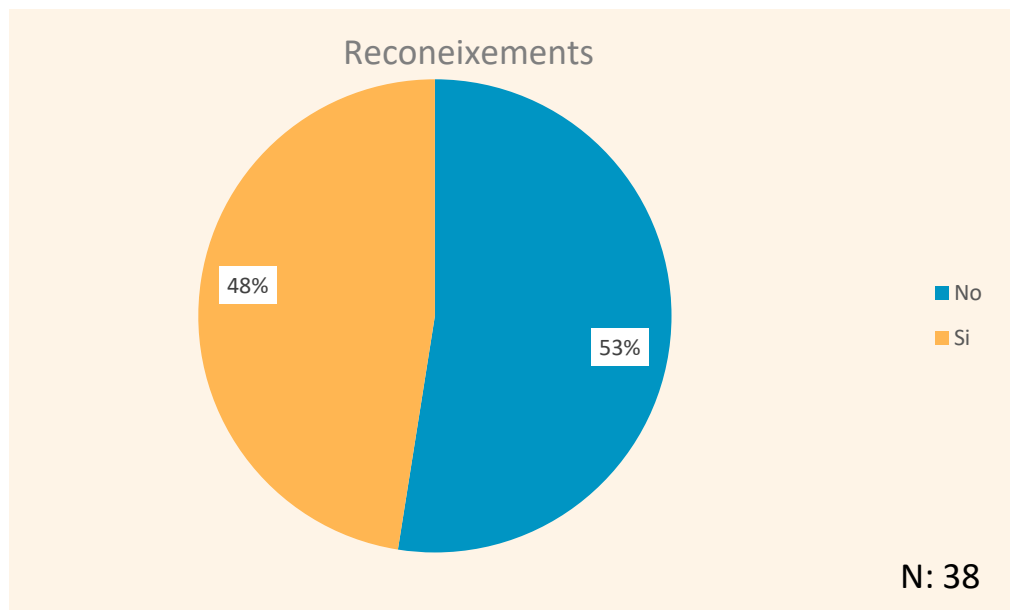
- Existeixen entitats de l'ecosistema que, malgrat ser valorades com una mica/bastant conegudes, semblarien tenir poca interacció amb les entitats sanitàries i socials (Biocat, CIMTI, Catalonia Bio i altres).
- Cal remarcar que, en un altre apartat del baròmetre, s'assenyala l'excessiva competència entre les entitats de l'ecosistema amb intents de regulació massa burocràtics i poc afavoridors de l'acció innovadora fora dels centres de referència.



5.7

RECONeixEMENT

7.1. La teva entitat ha obtingut algun reconeixement en els darrers 3 anys per algun projecte d'innovació? Premis, acreditacions, beques, certificacions, concessions, altres. Especifiqueu quins:



- El 53 % de les entitats han obtingut algun reconeixement per algun projecte d'innovació en els darrers 3 anys.
- Es recullen 41 reconeixements per part de 18 entitats.
- La majoria dels reconeixements son premis, ajuts, acreditacions i programes de suport.

5.8

PALANQUES I BARRERES

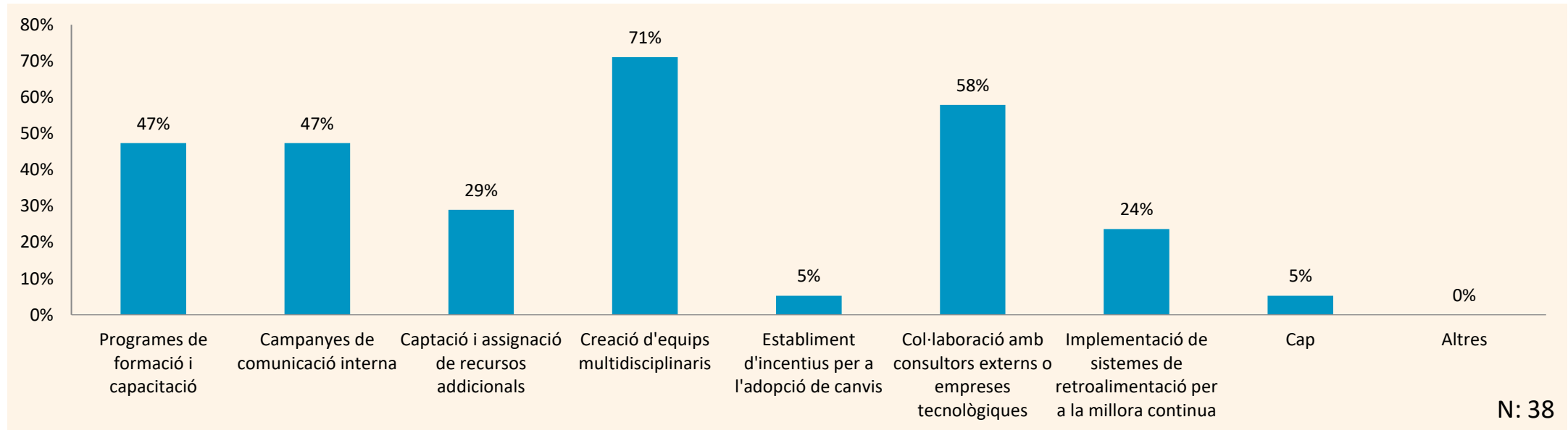
8.1. Valora els aspectes següents de l'1 al 5 en funció de quines consideres són les principals barreres per a la innovació:

A on: 1- Gens; 2- Poc; 3- Una mica; 4- Bastant; 5- Molt



- Les limitacions pressupostàries, la cultura poc innovadora, la burocràcia i les dificultats en la coordinació entre departaments s'identifiquen com a principals barreres per a la innovació.
- S'apunten també com a altres barreres la falta de col·laboració real i efectiva entre diferents organitzacions amb necessitats similars i l'excessiva competència entre l'ecosistema d'Innovació, així com els intents de regulació massa burocràtics i pocs afavoridors de l'acció innovadora fora de centres de referència.

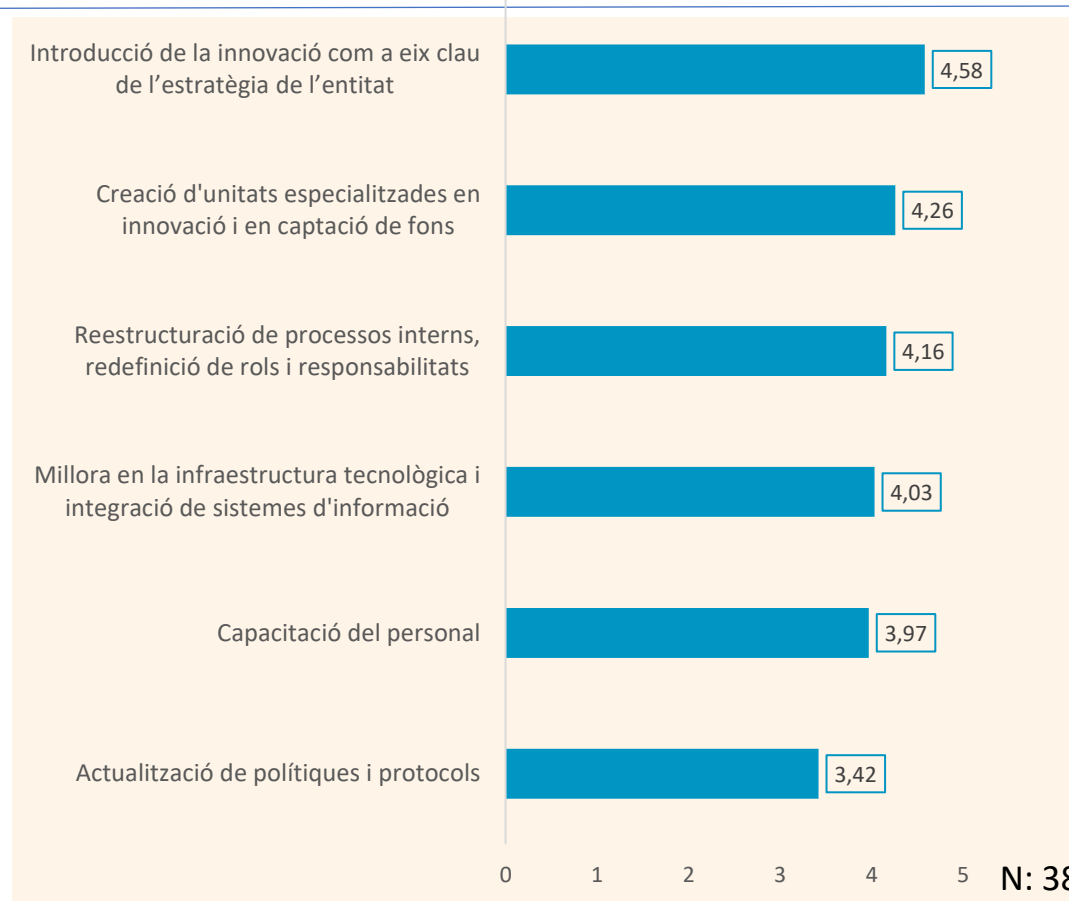
8.2. Quines estratègies ha utilitzat la teva organització per superar aquestes barreres?



La creació d'equips multidisciplinaris és la principal estratègia que utilitzen les entitats per minimitzar les barreres per a la innovació, seguida de la col·laboració amb consultors externs o empreses tecnològiques, les campanyes de comunicació interna i els programes de capacitació i formació.

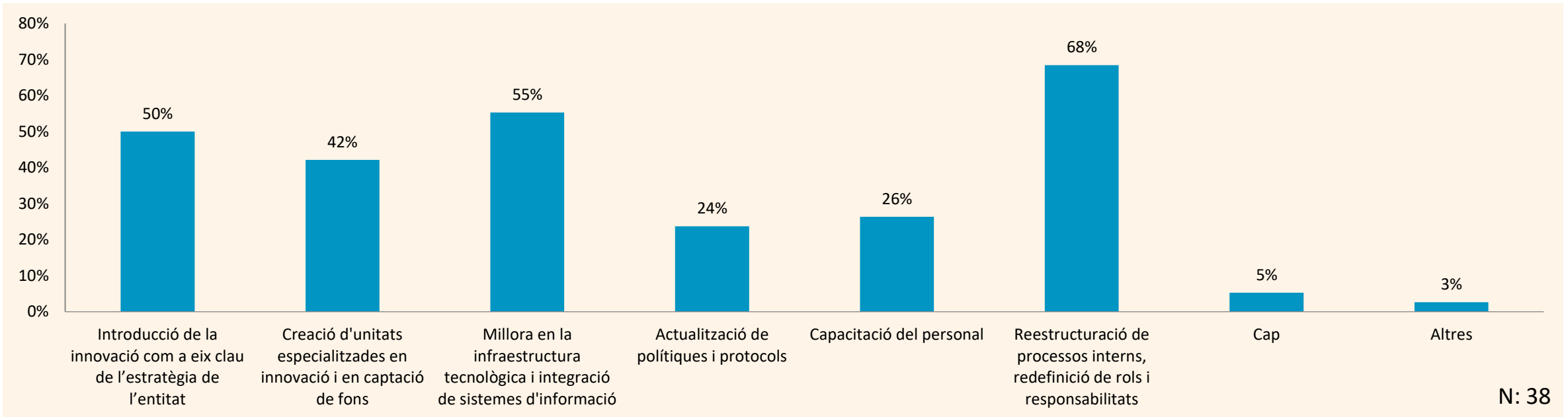
8.3. Valora els aspectes següents de l'1 al 5 en funció de quines consideres són els principals elements facilitadors per a la innovació :

A on: 1- Gens; 2- Poc; 3- Una mica; 4- Bastant; 5- Molt



- La introducció de la innovació com a eix clau de l'estratègia de les entitats i la creació d'unitats especialitzades en innovació i en captació de fons s'identifiquen com a principals facilitadors seguits de la reestructuració de processos interns, la redefinició de rols i responsabilitats, la millora en la infraestructura tecnològica i la integració dels sistemes d'informació.
- S'identifica també com a element facilitador l'impuls de la cultura innovadora i de canvi en tota l'organització, sense límit jeràrquic

8.4. Quins d'aquests canvis organitzatius s'han implementat fins ara a la teva organització?

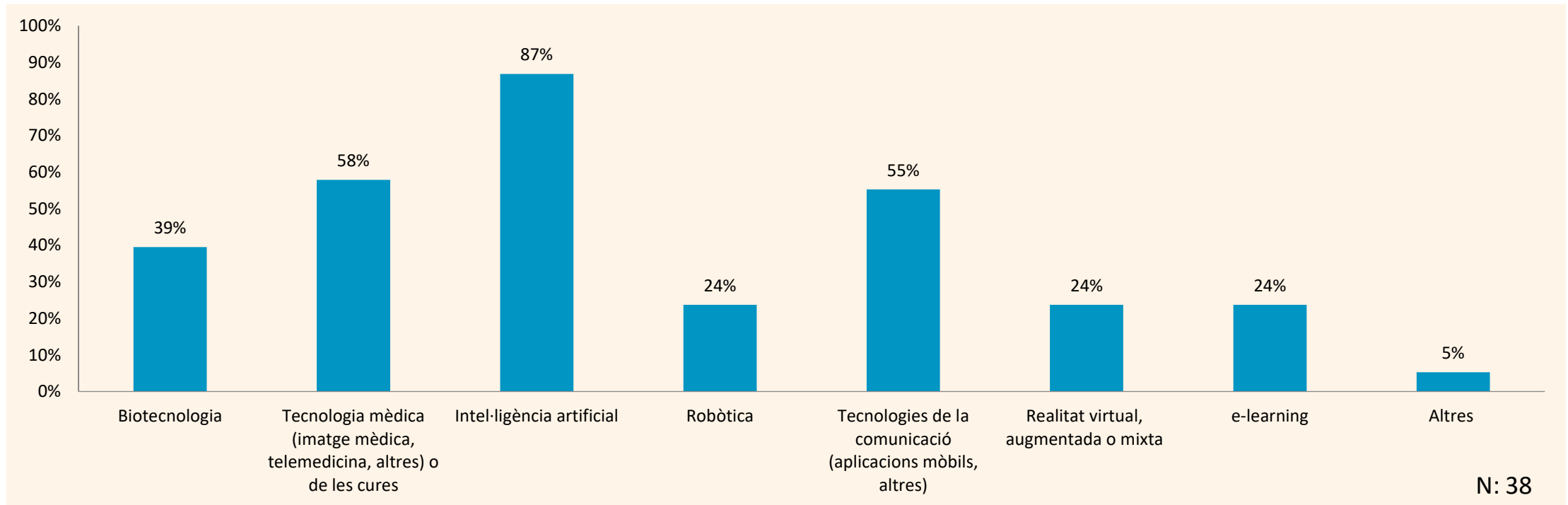


Els principals canvis organitzatius implementats per facilitar la innovació són la reestructuració de processos interns, la redefinició de rols i responsabilitats, seguit per la millora en la infraestructura tecnològica i la integració dels sistemes i la introducció de la innovació com a eix clau de l'estratègia de les entitats.

5.9

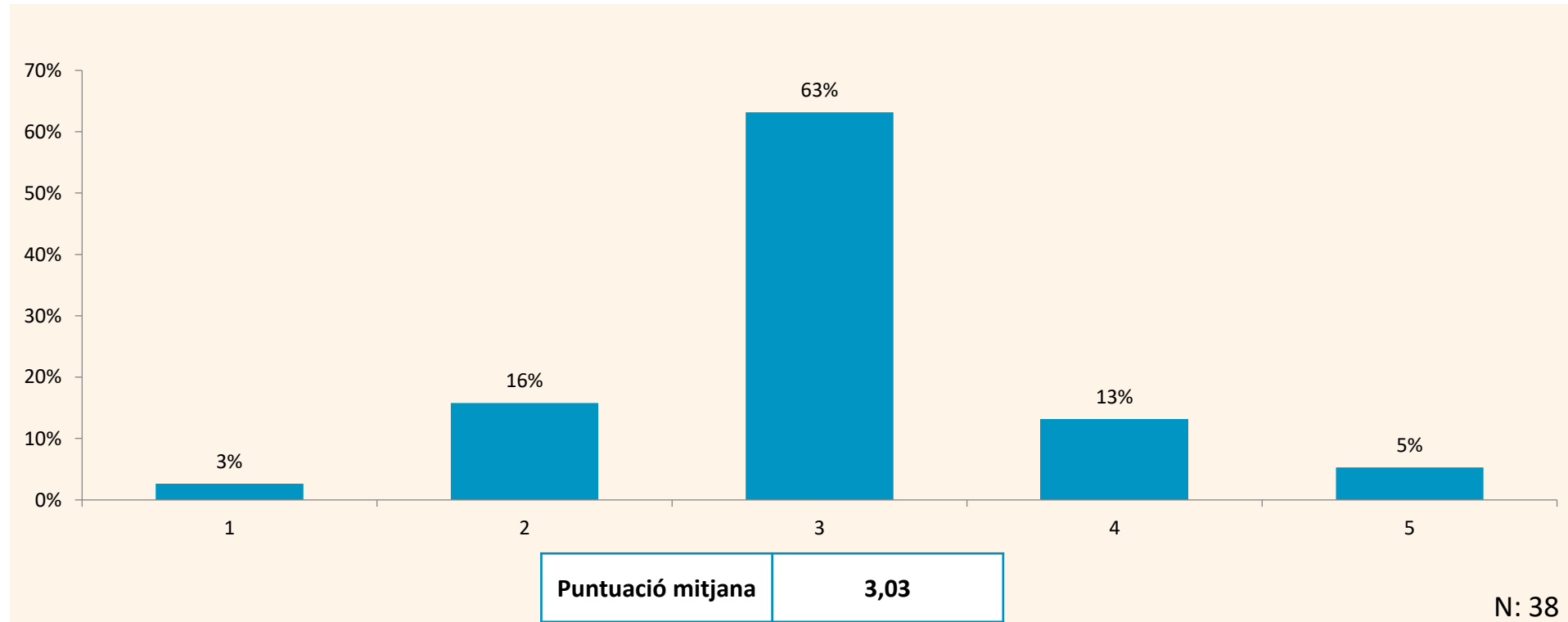
VISIÓ DE FUTUR

9.1. Quina és la tecnologia que consideres que tindrà més impacte als projectes d'innovació en els tres pròxims anys?



Com a tecnologia amb més impacte pels projectes d'innovació en els propers 3 anys s'assenyala la intel·ligència artificial, seguit de les tecnologies mèdiques i les tecnologies de la comunicació.

9.2. En una escala de l'1 al 5, com qualificaries el nivell de preparació de la teva organització per afrontar els canvis organitzatius requerits per a la innovació digital? (1 = Molt baix, 5 = Molt alt)



8 de cada 10 entitats consideren que el seu nivell de preparació per afrontar els canvis organitzatius requerits per implementar la innovació digital és adequat.

9.3. Quines creus que són les necessitats dels usuaris no cobertes a les que caldrà fer front en el futur?

Usuaris envellits i amb malalties cròniques que necessiten un sistema d'atenció centrat en la persona, integral i integrat

Soledat no desitjada

La persona com un agent més del sistema

Avançar cap a un sistema de qualitat, accessible, resolutiu i eficient

Abordatge de la salut mental

Model ACP

Atenció primària, comunitària i a domicili

Educar en l'ús racional dels recursos

Adopcions de tecnologia: integrar sistemes d'informació, apps, telemedicina, digitalització dades, impressió 3D, intel·ligència artificial, governança de la dada

Capacitació digital

5.10

ALTRES TEMES

10.1. Hi ha algun altre comentari o aspecte rellevant que t'agradaria afegir sobre la innovació en l'atenció a les persones?



- S'apunta que és més important que els equips d'innovació siguin multidisciplinaris i amb professionals amb capacitat adequada, que no pas que els professionals siguin de dedicació exclusiva.
- S'assenyala la necessitat de compartir els projectes d' innovació i que no es quedin sempre concentrats a la zona metropolitana.
- S'indica la necessitat d'impulsar projectes centrats en l'educació, la prevenció i la potenciació de l'autocura de la persona.

RESULTATS
BARÒMETRE X INNOVACIÓ
**Com els models organitzatius impacten en
el procés d'innovació i transformació de
l'atenció a les persones**